VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 1076 — VAPAUS, 100 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 76 — Vol. LV vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, syysk. 23 p. — Thursday, Sept. 23, 1971

USA esitti "kahden Kiinan" ohjelman

Viivytystaktiikkaa, sanoo Albania; Kiinassa ei ole nyt lokakuun 1 p. paraatia; Pepin "tyytyväinen" GM:n pakkolomautuksista; Medinalle vapautus joukkomurhista

United Nations. — Yhdysvallat esitti kuudentoista "uskollisen" maan hallituksen tukemana YK:n Yleiskokouksen keskiviikkoiselle istunnolle "Kahden Kiinan" ohjelmansa, jonka mukaan Kiinan kansantasavalta hyväksyttäisiin YK:n jäseneksi ja myös Turvallisuusneuvoston jäseneksi, mutta siitä huolimatta pidettäisiin Formosan "Kiina" edelleen YK:ssa.

Yhdysvaltain ehdotuksen tukijamaina oli Japani, Australia, Chad, Costa Rica, Dominikaaninen tasavalta, Fiji, Gambia, Honduras, Lesotho, Liberia, Uusi Seelanti, Filippiinit, Swaziland, Thaimaa ja Uruguay.

Yhdysvallat esitti tukijainsa avustamana myös toisen päätöslauselmaehdotuksen, minkä mukaan Formosan jäsenkysymyksen käsittely määrättäisiin "tärkeäksi asiaksi", jonka ratkaisu peruskirjan mukaan vaatii ⅔ enemmistöpäätöksen. Sen tarkoituksena on saada estetyksi Formosan häätö YK:sta.

Albanian apulaisulkoministeri Reis Malile sanoi Yhdysvaltain ehdotusta "Kiina-vastaiseksi manööveriksi", jonka tarkoituksena on "viivyttää 21 vuotta jatkuneen ongelman ratkaisua Kiinan jäsenkysymyksen kohdalta".

"JOTAKIN ERIKOISTA KIINASSA"

Peking. — Kun täällä tiedoitettiin toissapäivänä, että Kiinan perusteellinen vallankumous-juhla paraatin pito lokakuun 1 pnä on peruutettu, se nostatti länsimaisten tarkkailijain keskuudessa voimakkaita huhuja siitä, että 77-vuotias puheenjohtaja Mao Tse-tung on joko kuollut tai kuolemansairas. Kiinan ulkoministeriön eräs puhemies kumosi kuitenkin keskiviikkona nämä huhut sanoen, että puheenjohtaja Mao on hyvässä terveydessä.

Lokakuun 1 päivän suuren paraatin peruuttamiseksi annettiin kaksi selitystä, jotka kummatkaan eivät tunnu järin vakuuttavilta siksi kun paraatin hyväksi oli tehty jo hyvin paljon työtä. Annettujen tietojen mukaan paraatin järjestämisestä luovuttiin jonkun "reformin" vuoksi ja toiseksi "säästäväisyys"-ohjelman perusteella.

Keskiviikkoiltana ilmoitettiin, että Kiinan kaikkien sotilaiden lomat on peruutettu ja vaikka viranomaiset ovat vakuuttaneet, että maassa vallitsee normaalitila, niin useimmat länsimaiset tarkkailijat ovat kuitenkin sitä mieltä, että "jotakin erikoista on menossa Kiinassa".

PEPIN ON "TYYTYVÄINEN"

Ottawa. — Teollisuus- ja kauppaministeri Jean-Luc Pepin sanoi keskiviikkoiltana keskusteltuaan GM:n johtajain kanssa olevansa nyt vakuutunut siitä, että mainittu yhtiö jätti "huomaamatta ja ajan puutteen" vuoksi ilmoittamatta hallitukselle suunnitelmastaan kahden tuhannen autotyöläisen pakkolomauttamisesta.

Lain mukaan yhtiöiden velvollisuus on Quebecissa antaa yli 300 työläisen pakkolomautuksesta ennakkotieto kolme kuukautta aikaisemmin ja Ontariossa kuukautta aikaisemmin. Mitään tällaista lain määräämää tietoa ei Ontarion pakkolomautuksista annettu ja mr Pepin sanoi tiistaina alahuoneen istunnossa olevansa "kiusaantunut" siitä kun tällaista lain määräämää tietoa ei annettu.

Nyt mr Pepin sanoi olevansa tyydytetty siitä, että yhtiö menetteli lakivastaisesti vahingossa ja ajan puutteen vuoksi. Hän sanoi tulleensa vakuuttuneeksi myös siitä, että GM:n pakkolomautukset ovat vallitsevan tilanteen perusteella oikeutettuja.

Mr. Pepin ei osallistunut jostakin syystä alahuoneen istuntoon kysymysten ja vastausten aikana, minkä johdosta opposition edustajat arvostelivat häntä ankarasti.

MEDINA VAPAUTETTIIN KOKONAAN

Atlanta. — Lukittujen ovien takana suoritetun sotaoikeuden kuulustelun jälkeen 5-henkinen upseeri-valamiehistö vapautti keskiviikkona kapteeni Ernest Medinan kaikista syytöksistä, mitä häntä vastaan nostettiin My Lai-kylässä v. 1968 tapahtuneen verilöylyn johdosta.

Kapteeni Medina oli komentavana upseerina komppaniassa, jonka yksi joukkue tappoi luutnantti William Calleyn johdolla satoja vietnamilaisia siviilejä, miehiä, naisia ja lapsia My Lain kylässä. Kapteenia syytettiin vastuunalaisuudesta tästä sekä omakohtaisesti suoritetusta erään naisen murhasta ja ampumisesta vangiksi otettua kahta vietnamilaista kohti.

Luutnantti Calley tuomittiin aikaisemmin tänä vuonna My Lain verilöylystä elinkautiseen vankeuteen. Tämä tuomio alennettiin äskettäin 20-vuotiseksi vankeusrangaistukseksi.

Syyttäjänä sotaoikeudessa toiminut majuri William Eckhardt sanoi loppulausunnon yhteydessä, että "Medina jätti täyttämättä komentajan vastuuvelvollisuudet, ja että hän ei voi Pontius Pilatuksen lailla pestä käsiään verestä".

Viidestä upseerista muodostettu valamiehistö harkitsi asiaa vain 57 minuuttia ja antoi sitten lausunnon, mikä vapautti Medinan kaikista syytöksistä.

Medina sanoi olevansa iloinen tapahtumasta mutta ilmoitti kuitenkin, että hän aikoo erota armeijan palveluksesta.

Teollisuustuotantoa jatketaan USA:sta huolimatta, Sharp

New York. — Puhuessaan puolisen aikaan tiistaina eräässä täkäläisessä tilaisuudessa ulkoministeri Mitchell Sharp torjui Yhdysvaltain viisien "vastuunalaisten piirien" esityksen, että Canadan tulisi vähentää teollisuustuotantoaan ja keskittyä entistä enemmän raaka-aineiden tuotantoon, eli "puiden ja veden kantamiseen", kuten asia yleisesti esitetään.

Mr Sharp sanoi, että Yhdysvaltain äskettäiset taloussiirrot — mitkä voivat johtaa länsimaiden kauppasuhteiden romahtamiseen — on pakottanut Canadan tutkimaan uudelleen asennettaan teollisuus- ja kauppamaana.

Inter-America Relation keskuksessa pitämänsä puheen yhteydessä mr Sharp sanoi: "Minä haluan vakuuttaa teille, että Canada tulee kulkemaan valitsemaansa tietä. Vastuunalaisten yhdysvaltalaisviranomaisten esitykset, että Canadan pitäisi vähentää kulutustavaroita valmistavaa tuotantoaan ja keskittyä luonnonrikkauksien tuottamiseen, ovat yhtä sydämettömiä kuin ne ovat asiaa tuntemattomiakin."

Hän myötäili kuitenkin Yhdysvaltoja sanoen, että nykyinen finanssikriisi vaatii maailman laajuisesti finanssi- ja kauppatavan parantamista keskitetyin voimin.

"Kokemus osoittaa", sanoi mr Sharp, "että sellaiset yksipuoliset toimenpiteet mihin Yhdysvallat nyt turvautui, johtavat, mikäli ne jatkuvat, konfrontaatio-ohjelmiin, mitkä vain harvoin ovat tarkoitustaan vastaavia, vaan nostattavat vastatoimenpiteitä."

Hän vetosi, että Yhdysvallat peruuttaisi pian tuontiveronsa korotuksen ja että Yhdysvalloissa nyt käsiteltävänä olevien vissien verouudistusten toteuttaminen aiheutaisi vaikeuksia niille maille, jotka haluavat lähettää vientitavaraa Yhdysvaltoihin.

Mutta mr Sharp heikensi asennettaan sanoen että Canada tukee Yhdysvaltain halua tehdä korjauksia maailman finanssi- ja kauppajärjestelmiin siksi kun Canada kärsii niistä samalla tavoin kuin yhdysvallatkin.

Hän sanoi, että Yhdysvallat ei menesty yksipuolisilla menetelmillä ja että parempiin menettelymuotoihin on turvauduttava monipuolisten, vapaitten neuvottelujen perusteella.

Valmis perumaan — jos ja kun

Toronto. — Toronto Star Limitedin presidentti Beland Honderic sanoi tiistaina, että Toronto Star on valmiina purkamaan kaupan, minkä perusteella se saa $10 miljoonan hinnasta kuolemaisillaan olevan Telegram-lehden tilausluettelon, jos Telylle löytyy ostaja ja uusia kustantajia — edellyttäen kuitenkin että Telegramin omistaja John Bassett tähän kaupan purkamiseen suostuu.

Samalla kertaa niin mr Honderich kuin mr. Bassettkin tähdensivät sitä, että Telegram-lehdestä ei saada enää elävää liikelaitosta.

Eivät halua vedota YK:hon

Ottawa. — Alahuoneen jäsenet hylkäsivät tiistaina Frank Howardin (NDP, Skeena) ehdotuksen, että Canada vetoaisi yleisistuntoon siitä kun Yhdysvallat aikoo suorittaa suuren ydinvoiman maanalaisen räjäytyksen Amchitkan saarella lähellä Canadan rannikkoa.

Työttömyyden torjuminen vaatii erikoistoimenpiteitä - T-neuvosto

Hallitukselle suositeltu jo aiemmin erikoistoimenpiteitä; CUPE vaatii naisille sama-palkka-samasta työstä oikeutta

Ottawa. — Canadan talousneuvoston antamien tietojen mukaan mainittu laitos on esittänyt liittohallitukselle, että Canadassa tarvitaan erikoistoimenpiteitä "erittäin korkean työttömyysmäärän" vähentämiseksi.

Tämä esitys sisältyy neuvoston raporttiin vuodelta 1970—71. Se on viimeinen tällainen raportti, minkä neuvoston puheenjohtaja Arthur J. R. Smith kirjoitti ennen eroamistaan ja siirtymistään Montrealista operoivan Conference Board of Canadan palvelukseen.

Raportissa sanotaan, että suurta työttömyyttä on erikoisesti heikosti palkatuilla alueilla, ja että erinäisten ikäryhmien, erikoisesti nuorten keskuudessa on tapauksia korkeasta työttömyydestä.

Talousneuvoston vuosiraportin yhteenvedossa todetaan, että hallitus tarvitsee vissejä erikoisohjelmia. Se sanoo ehdottaneensa liitto hallitukselle seuraavaa:

— On edelleen vähennettävä kausiluontoista työttömyyttä;

— On omaksuttava tehokkaita toimenpiteitä joiden avulla vähennetään "kroonista" työttömyyttä mikä voi aiheuttaa sen, että osa työvoimamäärästä tulee työhön kykenemättömäksi;

— On hidastutettava opetus- ja terveyshuoltomenojen nousua.

— Luovuttava anakronistisista (vanhentuneista) menettelytavoista jotka hallitsevat tavarain, palvelusten ja työvoiman markkinoita. Nämä menetelmät ovat jätteitä 30-luvun pulakaudelta ja vaikeuttavat täystyöllisyyden tavoitetta.

— Omaksuttava ohjelma mikä pyrkii vähentämään "suurta ja jatkuvaa" alueellista talouseroavaisuutta.

CUPE NAISTEN OIKEUKSIEN PUOLESTA

Edmonton. — Naisilla pitäisi olla tasa-arvoisuus työpaikkojen saannissa ja palkoissa, sanotaan CUPE:n (Canadian Union of Public Employees) edustajakokouksessa tiistaina hyväksytyssä päätöslauselmassa.

Noin 700 edustajaa hyväksyi päätöslauselman minkä mukaan tuli vahvistetuksi CUPE:n kansallisen johtokunnan ehdotukset naisten aseman parantamiseksi.

Myös todettiin, että naisjäsenten asemaa on parannettava CUPE:ssakin. Naisten pitäisi saada saman palkan samasta työstä miesten rinnalla sekä samanlaiset työmahdollisuudet ja lisäksi palkalliset synnytysajan lomat, sanotaan päätöslauselmassa.

Kokouksessa todettiin ei-halutuksi seikaksi se, että vaikka noin 50 prosenttia CUPE:n jäsenistä on naisia, niin kokousedustajista on naisia vain 20 prosenttia.

Hyväksytty päätöslauselma edellyttää, että CUPE tulee seuraavissa työehtosopimusneuvotteluissa määrittelemään vaatimuksensa sama-palkka samasta työstä periaatteen pohjalle.

Vaatii maidon hinnan tutkimista

Kitchener. — NDP:n ontariolaisjohtaja Stephen Lewis sanoi täällä tiistaina, että maidon hinnan jatkuvasta kohoamisesta olisi suoritettava perusteellinen tutkimus.

Hän osoitti, että maidon tuottajien (maitofarmarien) tänä vuonna saama kaksi korotusta antaa yhteenlaskien heille 5-prosenttisen korotuksen tuotteelleen. Samaan aikaan on esim. Toronton alueella korotettu maidon hintaa 4 sentillä kvartti, mikä antaa meijereille 13-prosenttisen maidon hinnan korotuksen.

Meijereiltä ei ole koskaan vaadittu perusteluja näiden korotusten oikeuttamiseksi, totesi mr. Lewis osoittaen, että ne käyttävät hyväkseen suuria taloudellisia etuisuuksiaan "kahlehdituilla markkinoilla."

Turhaa valittelua sanoi Berton rikkaalle CTV:lle

Toronto. — Tunnettu radiopersoona, Pierre Berton sanoi tiistaina Canadan Radio-Televisio-Commissiolle, että CTV-televisioverkosto valittelee aiheettomasti canadalaisohjelman sille aiheuttamista "tappioista." Tosiasiassa, mr. Berton selitti, "rikkaitten" televisioasemien omistama CTV-verkosto käyttää keppihevosena väitöstä, että canadalaisten valmistamasta ohjelmistosta tulee tappiota.

Hän sanoi, että CTV:n 14 omistajaa kykenee vaivattomasti rahoittamaan tämän yksityisverkoston menot suurenmoisista tuloistaan.

Hän puhui pian sen jälkeen kun CTV:n presidentti Murray Chercover esitti mainitulle komissionille vetoomuksen, että se viivyttäisi säädöstensä toteuttamista canadalaisohjelmiston lisäämisen kohdalta. Nämä säädökset vaativat, että yksityisten televisioasemien täytyy lokakuun 1 päivästä lukien esittää 50-prosenttisesti canadalaista ohjelmaa ja ensi vuonna 60 prosenttisesti.

Mr. Chercover sanoi, että yksityisten omistamat televisioasemat eivät voi luopua suurempia voittoja tuottavista amerikkalaisista ohjelmista, voidakseen esittää enemmän canadalaista ohjelmaa.

PEPIN KUTSUI GM:n PUHUTELTAVAKSEEN

Nyrpeissään siitä kun pakkolomautuksesta ei edes ilmoitettu hallitukselle

Ottawa. — Kauppa- ja teollisuusministeri Jean-Luc Pepin on kutsunut General Motorsin canadalaisjohdon edustajat virastoonsa antamaan selostuksen siitä, miksi liittohallituksen kauppaministeriölle ei annettu mitään ennakkotietoja siitä, että yhtiö aikoo pakkolomauttaa noin 2,000 työläistä canadalaistehtaistaan.

Myöntäen olevansa "hieman nyrpeissään" siitä kun tätä tietoa ei annettu hänen ministeriölleen mr Pepin sanoi kuitenkin ymmärtävänsä, että työvoiman vähennys johtuu pikkuautojen kansanomaisuudesta. Hän vihjasi, että GM:n tulisi valmistaa sellaisia pienempiä autoja Chevroletien ja Pontiacien asemesta.

Mr. Pepin sanoi alahuoneen istunnossa GM:n ilmoittaneen pari kuukautta sitten, että yhtiö aikoo pakkolomauttaa 537—570 työläistä Ste. Theresen tehtailta, Que. "mutta minun täytyy sanoa, ja minä valitan kun se on sanottava, yhtiö ei antanut meille mitään ennakkotietoa myöhemmin annettujen pakkolomautustietojen kohdalta. Minusta se on hieman kiusallinen seikka ja minä toivon, että se johtui vahingosta, ja että se ei enää toistu."

Tapaan yhtiön joitakin korkeimpia virkailijoita ja yritän silloin saada tietoja niin paljon kuin voin saada asiasta.

Canadan lakien mukaan yhtiöiden pitää, jos ne aikovat pakkolomauttaa yli 300 työläistä, antaa asiasta kolme kuukautta aikaisemmin tieto Quebecissa ja yksi kuukausi aikaisemmin Ontariossa.

Mr. Pepin ei antanut alahuoneen istunnossa mitään yksityiskohtaisempia tietoja siitä, mistä seikoista hän aikoo keskiviikkoisessa (siis eilisessä) tapaamistilaisuudessa keskustella GM:n johtajien kanssa.

Canadan autotyöläiset menettävät työpaikkansa siksi kun suuret yhdysvaltalaiset yhtiöt kieltäytyvät kilpailemasta ulkomailta tuotavien pikkuautojen kanssa, selitti NDP:n ontariolaisjohtaja Stephen Lewis tiistaina Brantfordissa.

Mr. Lewis sanoi, että General Motorsilla on nyt heinänteon aikaa voittojen kahmimisessa. Sen lisäksi on korotettu autojen hintaa 10-prosenttisesti vuoden 1970 tasosta. Siitä huolimatta yhtiö kieltäytyy alentamasta autojensa hintaa voidakseen kilpailla ulkomailta tuotettavien autojen myyneistä.

Hän ennusti myös, että toiset suuret autoyhtiöt, Ford ja Chrysler, tulevat seuraamaan GM:n esimerkkiä canadalaistyöläistensä pakkolomauttamisessa.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Syyskauden johtavien diplomaattien vierailut ovat jo täydessä käynnissä. Ranskan ulkoministeri Maurice Schumannin virallinen vierailu Canadassa on saanut Ranskan lehdistössä suurta huomiota osakseen. Esimerkiksi Pariisissa ilmestyvä konservatiivinen päivälehti Le Monde kirjoitti keskiviikkona tämän vierailun osoittavan, että nelivuotisen viileyden jälkeen "Canadan ja Ranskan suhteet ovat normalisoituneet".

Belgradista tulleiden tietojen mukaan Jugoslavian presidentti Tito otti lentokentällä keskiviikkona sydämellisen ystävällisesti vastaan Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteerin, Leonid Brezhnevin. Hän on virallisella vierailulla Jugoslaviassa neljä päivää.

Washingtonista tiedoitettiin keskiviikkona että presidentti Richard Nixon ja NL:n ulkoministeri Andrei Gromyko tapaavat toisensa ensi keskiviikkona. Gromyko, joka on maansa edustajan ominaisuudessa YK:n Yleiskokouksen istunnossa, keskustelee USA:n ulkoministeri William Rogersin kanssa New Yorkissa huomenna, perjantaina.

Kalkutta. — Koillis-Intiassa olevilla itä-pakistanilaisten pakolaisleireillä riehuva koleraepidemia surmaa satoja ihmisiä päivittäin, tiedoittivat intialaislehdet keskiviikkona. Intian uutistoimiston, Press Trustin arvion mukaan, viimeksikuluneen kuukauden aikana on kuollut koleraan 1,000 ihmistä.

Saigon. — Amerikkalaisviranomaisten täällä antamien tietojen mukaan Saigon on menettämässä nopeasti vaikutusvaltaansa ns. rauhoitetuissa kylissä Etelä-Vietnamissa sen vuoksi kun hallitusviranomaiset, joiden omat virkapaikat ovat välittömästi vaakalaudalla, kiinnittävät huomiota ainoastaan presidentti Nguyen Van Thieun "uudelleen valintaan", eli siihen, että mahdollisimman paljon ihmisiä saataisiin osallistumaan äänestykseen yleisen puheen alla olevista suurista vaaliväärennyksistä huolimatta

KUOLEMANSYYNTUTKIMUS OSOITTAA: JACKSONIA AMMUTTIINKIN SELKÄÄN

Perheen jäsenet pitävät ilmeisenä, että Jackson murhattiin vankilassa — kuolemansyyntutkimus tuntuu vahvistavan sen

San Rafael, Kalif. — Lopullinen kuolemansyyntutkimus totesi, että tunnettua tummaihoista johtohenkilöä, George Jacksonia ammuttiin elok. 21 päivänä San Quentinin vankilassa selkään, eikä päälakeen, kuten alunperin väitettiin.

Vankilaviranomaiset väittävät siitä huolimatta että Jacksonin surmasi 20 jalkaa korkealta vartiotornista ammuttu luoti. Jacksonin omaiset ja eräät vangit ovat alusta pitäen selittäneet, että tämä mies ammuttiin vankilarakennuksessa, raahattiin sitten laitoksen pihamaalle ja väitettiin, että vartijat ampuivat muka pakoyrityksen estämiseksi.

Kuolemansyyntutkija John Manwaring sanoi, että luoti, mikä Jacksonin surmasi, meni sisään keskiosasta selkää, särki kaksi kylkiluuta, kulki selkärankaa pitkin ylös aivoihin ja tuli ulos pääkallon yläosasta.

Tämä on täydellinen vastakohta kuolemansyyntutkija Donovan Cooken kahden päivän kuluttua murhatapauksen jälkeen antamalle selitykselle. Tri Cooke väitti silloin, että Jacksonin surmasi todennäköisesti luoti, mikä tunkeutui hänen pääkallonsa yläosan läpi ja että häntä oli ammuttu myös nilkkaan.

Jacksonin perhe on alusta pitäen kiistänyt San Quentinin vankilaviranomaisten väitöksen, että tälle 30-vuotiaalle tummaihoiselle kansalaisvapauksien puolustajakirjailijalle oli muka salakuljetettu ampuma-ase vankilaan karkaamisyrityksessä. Jacksonin perheen jäsenet ovat ehdottomasti sitä mieltä, että George Jackson surmattiin vankilassa.

Tri Manwaringin raportin loppulausunnossa sanotaan: "Ballistiset neuvonantajat vakuuttavat, että luoti meni sisään selän keskiosasta ja tuli ulos pääkallon yläosasta."

San Quentinin suhdannevirkailija Joseph O'Brien myönsi, että tämän viimeisen tutkimustuloksen perusteella "on miltei mahdoluoti, sillä Jackson oli juoksemasmasi korkeasta tornista ammuttu luoti, sillä Jackson oli jouksemassa sitä kohti.

Tri Cooke myönsi puolestaan, että hänen raporttinsa perustuu alustaviin ei-täydellisiin tutkimuksiin.

Muun ohella Jacksonin murha on nostattanut laajalle levinnyttä pelkoa siitä, että nuori ja kaunis neekerinainen, yliopistoluennoitsijana aikaisemmin toiminut kommunistijohtaja miss Angela Davis voi myös joutua murhatuksi kalifornialaisvankilassa.

Canada ja Kiina postipakettipalveluun

Ottawa. — Pakettipostin kuljetus Canadan ja Kiinan välillä on avattu uudelleen 22 vuotta kestäneen keskeytyksen jälkeen. Tämän palvelun uudistaminen perustuu diplomaattisuhteiden järjestämiseen näiden maiden välillä.

Kaikki postinkuljetus Canadan ja Kiinan välillä lopetettiin toukokuussa 1949, jolloin Kiinassa astui uudet voimat valtiolaivan johtoon.

USA:n 250 KONETTA POMMITTI P-VIETNAMIA

Opiskelijain julisteissa sanottiin että USA:n pitäisi poistua Etelä-Vietnamista

Saigon. — Yhdysvaltain ilmavoimat järjestivät tiistaina kaikkein kovimman ilmapommituksen viimeksikuluneen kolmen vuoden aikana Pohjois-Vietnamin alueita vastaan. Tähän aikaisempia sopimuksia rikkovaan ja Vietnamin kansantasavallan suveneerisuutta julkeasti loukkaavaan ilmahyökkäykseen osallistui amerikkalaispiirien tietojen mukaan peräti 250 yhdysvaltalaista lentokonetta.

Yhdysvaltalaispäällystön antamien tietojen mukaan USA:n ääntä nopeammin kulkevat hävittäjäkoneet suorittivat 200 pommitushyökkäystä Pohjois-Vietnamin eteläisiä alueita vastaan, tunkeutuen 35 maillin syvyyteen demarkaatiolinjalta Pohjois-Vietnamin puolelle.

Noin 50 muuta yhdysvaltalaiskonetta oli tukemassa näiden pommittajien hävitystyötä. Näihin kuului suihkumoottoreilla varustetut taistelukoneet, jotka antoivat suojaa pommittajille ja tekivät häiriötä maanpuolustajain tutkalaitteiden varotusten estämiseksi jne.

Amerikkalaispäällystö selittää, että kaikki yhdysvaltalaiskoneet palasivat hävitysmatkaltaan takaisin tukiasemilleen Etelä-Vietnamiin ja Thaimaahan.

Aikaisemmin tiistaina osallistui Saigonin yliopiston noin 100 opiskelijaa mielenosoitukseen, missä poltettiin presidentti Thieun kuva ja kannettiin julisteita presidentti Thieuta ja USA:n suurlähettilä̈s Ellsworth Bunkeria vastaan sanoen: Bunker ja kumppanit, lähtekää takaisin kotiinne.

Viranomaisten esittämien väitteiden mukaan Saigonin presidenttilinnan lähettyvillä tapahtui pommiräjähdys protestiksi Thieun vaaliväärennyksiä vastaan.

TORONTOSSA ON 2 EDMUND BURKE-EHDOKASTA

Toronto. — Lokakuun 21 pnä pidettäviin Ontarion vaaleihin nimitetystä neljästä Social Credit ehdokkaasta on kaksi tulennielijä-oikeistoon kuuluvan Edmund Burke Societyn jäsentä ja Social Creditin puhemiehet pahoittelevat vain sitä, kun tämä tosiasia on ilmoitettu suurelle yleisölle.

Ontarion Soc. Credit yhdistyksen varapresidentti George McLennonin selostuksen mukaan nämä kaksi "burkeslin" kuuluvaa ehdokasta "on rikkonut" Social Creditin kanssa tehdyn sopimuksen, selitti Toronton aamulehti keskiviikkona. Hän sanoi, että näiden ehdokkaiden ei olisi pitänyt tiedoittaa sitä tosiasiaa, että he ovat Edmund Burke Societyn jäseniä.

Nämä ehdokkaat ovat: 22-vuotias Alan Overfield, joka on soc. creditin ehdokkaana The Beaches-Woodbine vaalipiirissä ja 27-vuotias Geza Matrai, joka on ehdokkaana High Park vaalipiirissä Torontossa. He molemmat selostivat tiistaisessa haastattelussa, että he kuuluvat tähän äärioikeistolaiseen ja väkivaltaisuuksista syytettyyn järjestöön.

Mr. Overfieldin julkaisemassa lehtilausunnossa sanotaan: "Mr. Overfield on ammatiltaan kuorma-auton ajuri ja hän on itseopiskelun perusteella osallisena poliittisessa toiminnassa. Mr. Overfield on ollut aktiivinen Social Creditin jäsenyydessä viimeksikuluneet 6 kuukautta ja on saanut poliittisen koulutuksensa Edmund Burke Societyn järjestäjänä ja tutkijana."

Matrain lehtilausunnossa sanotaan: "Geza Matrai on todistanut johtajakykynsä ja antautuneisuutensa. Edmontonissa; Albertan yliopistossa hän perusti anti-kommunistisen nuorisoliiton. Torontoon tulonsa jälkeen mr Matrai on ollut aktiivisena johtajana kommunisteja ja sosialisteja vastustavassa Edmund Burke Societyssa.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephones: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1073
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:ssa: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

YK:n Yleiskokouksen istunto

Nyt kokoontuvan YK:n Yleiskokouksen istunnossa tulee käsiteltäväksi useita tärkeitä ongelmia, kuten Kiinan jäsenoikeuksien palauttamisehdotus, lähi-idän kriisitilanne ja uuden pääsihteerin valinta — joko väliaikaisesti tai vakituisesti — vain eräitä suurempia asioita mainitaksemme.

Kiinan jäsenoikeuksien palauttamisesta on valettu paljon kannuja julkisen sanan palstoilla. Albanian nimissä esitettävässä päätöslauselmaehdotuksessa esitetään Kiinan jäsenoikeuksien palauttamista ilman muuta ja Formosan "Kiinan" erottamista tästä maailmanjärjestöstä. Se tarkoittaisi sitä, että Kiina ottaisi oikeutetun paikkansa yhtenä Turvallisuusneuvoston vakituisena jäsenenä sekä yleiskokouksessa ja YK:n kaikissa muissa elimissä.

Toisaalta Yhdysvaltain toimesta yritetään vieläkin jarruttaa tämän ongelman ratkaisua ns. "kahden Kiinan" ohjelman puitteissa. Jouduttuaan vastatusten kylmien realiteettien kanssa, Washington on antanut tietää, että se tulee nyt kannattamaan Kiinan Kansantasavallan oikeuksien palauttamista YK:ssa. Mutta Formosalle annettujen "lupausten" mukaisesti, näin selitetään, USA yrittää edelleen ajaa läpi ehdotuksen, että Formosan Kiinan erottaminen on "tärkeä asia", jonka ratkaisussa tarvitaan peruskirjan mukaan kahden kolmasosan enemmistöpäätös.

Näitä rivejä kirjoitettaessa ei ole varmuutta siitä, miten tämä kysymys Yleiskokouksessa ratkeaa. Yleisesti tiedetään, että Kiinan kansantasavalta ei ota paikkaansa YK:ssa sillä ehdolla, että siellä on myös toinen "Kiinan" edustajisto. Mutta kirkossa päätetty varmuus ei ole sekään, että USA saa kontrolloiduksi äänestyskatraansa niin, että Formosan Kiinan erottaminen määritellään "tärkeäksi" kysymykseksi. Esimerkiksi Canada ja ehkä eräät muut maat, jotka ovat tässä yhteydessä aiemmin äänestäneet Yhdysvaltain hyökkäävän ulkopolitiikan puolesta, tulevat nyt menettelemään toisin. Ainakin Canada on ilmoittanut luopuneensa "kahden Kiinan" hölynpölystä.

Jos niin käy, ettei Yhdysvallat saa riittävästi kannatusta Formosan edustajiston erottamisen estämiseksi, silloin muodostuu YK:ssa monessa suhteessa "uusi pallopeli" kuten englantilaisittain sanottaisiin. Ääritaantumusta edustanut Chiang Kai-shekin valtuuskunta tulisi erotetuksi — tosin niin, että USA voisi väittää yrittäneensä toimia "sitoumustensa mukaisesti" ja tilalle tulisi Kiinan kansantasavallan valtuuskunta.

Mikäli näin tapahtuu — ja se olisi meidän lehtemme mielestä myönteinen ratkaisu — silloin voisi myös Kiina osallistua uuden pääsihteerin valintaan, sekä muiden ongelmien ratkaisuun.

Tässä yhteydessä on muistettava että U Thant tyrmäsi jokin aika sitten povailut siitä, että hänet saadaan sittenkin taivutetuksi jäämään edelleen toimeensa. "Päätökseni on ehdoton ja lopullinen", sanoi U Thant syyskuun 14 pnä ilmoitettaessaan, että hän ei "missään olosuhteessa" suostu jatkamaan toimikauttaan enää tämän vuoden jälkeen.

Tämä nosti YK:n pääsihteerikysymyksen kokonaan uuteen valoon ja kuten sanottu, tämän kysymyksen ratkaisusta muodostuu yksi tärkein seikka nyt alkavassa Yleiskokouksen istunnossa. Nähtäväksi jää voidaanko tässä istunnossa päästä yhteisymmärrykseen uuden pääsihteerin valinnasta — ehdokkaita kyllä on aina Suomen suurlähettiläästä Max Jakobsonin asti, jota Pohjoismaiden sanotaan kannattavan, kuten hänen valintansa on rummutettu Suomen porvarillisissa lehdissä yleensä.

Mutta huolimatta siitä kuka U Thantin seuraajaksi valitaan, hänen tehtävänsä ei varmaankaan tule olemaan edeltäjäänsä helpompi.

Suomi ja Saksan valtiot

Suomen hallituksen uusi aloite suhteiden järjestämisestä Suomen ja molempien Saksan valtioiden kesken on saanut ansaittua huomiota myös Suomen rajojen ulkopuolella. Mm. Yhdysvaltain hallituksen edustajat ovat ilmaisseet ymmärtämystä tästä aloitteesta Suomen ulkomaankauppaministeri Olavi J. Mattilan kanssa syyskuun 15 pnä käymissään keskusteluissa vaikka pitävätkin Bonnin malliin ajankohtaa "onnettomana". Suomen puolesta painotettiin Washingtonin keskusteluissa erikoisesti sitä, että tämä aloite on täysin sopusoinnussa Suomen kansainvälisesti tunnustetun puolueettomuuspolitiikan kanssa. Ministeri Mattila kertoo Yhdysvaltain tunnustavan tämän tosiasian.

Suomessa tämä aloitteenteko on otettu laajoissa kansalaispiireissä tyydytyksellä vastaan. Tämän aloitteenteon yhteydessä Suomi puolestaan tunnusti sen realiteetin, että on olemassa kaksi Saksan valtiota, Saksan Demokraattinen Tasavalta ja Saksan Liittotasavalta.

Tämä kahden suvereenin saksalaisen valtion olemassaolo on tunnustettu myös sopimuksissa, jotka on solmittu Neuvostoliiton ja Saksan Liittotasavallan (L-Saksan) sekä Puolan ja Saksan Liittotasavallan kesken. Myös äskettäin allekirjoitetussa erittäin merkittävässä neljän vallan sopimuksessa Länsi-Berliinistä tunnustetaan kahden itsenäisen saksalaisen valtion olemassaolo. Kaikki nyt tapahtunut kehitys luo samalla uusia edellytyksiä toisen maailmansodan jättämien avoimien ongelmien selvittämiselle, Euroopan turvallisuuskonferenssin koolle kutsumiselle ja valtioiden rauhanomaisen yhteistyön kehittämiselle.

Tällä molempien Saksan valtioiden tunnustamisella on siis hyvin kauaskantoinen merkitys. Myös Canadan kohdalta tulisi ryhtyä tässä suhteessa sekä maamme omien etujen että maailman rauhan vakiinnuttamisen kannalta tarpeellisiin toimenpiteisiin mitään merkin saamista Washingtonista. Canadan omat kansalliset edut vaativat yhteistoimintaan pääsyä molempien Saksan valtioiden kanssa ja se vaatii ensikädessä Saksan Demokraattisen Tasavallan tunnustamista, kuten jouduttiin pitkän arkailun jälkeen tunnustamaan Kiinan kansantasavallan olemassaolo. Ei voida liioin ylläpitää sitä, että Saksan liittotasavalta voisi käyttää uhkailuikeinona Canadaa vastaan muiden maiden kohdalta jo romutettua Halsteinin oppia, jonka mukaan Länsi-Saksa rikkoo diplomaattisuhteensa niihin maihin, jotka solmivat suhteet Saksan demokraattisen tasavallan kanssa. Länsi-Saksalla ei ole koskaan ollut eikä ole nytkään mitään valtuuksia esiintyä yksinoikeutettuna Saksan edustajana. Bonn on tämän tosiasian asiallisesti tunnustanut luopumalla mainitun Hallsteinin opin käytöstä niitä kymmeniä maita vastaan, jotka ovat jo Saksan demokraattisen tasavallan tunnustaneet. Varmaa myös on, että Bonn ei omien etujensakaan vuoksi turvautuisi sellaisiin vanhentuneisiin ääritoimenpiteisiin Canadaa vastaan, jos me kansakuntana tunnustaisimme Saksan demokraattisen tasavallan, ja sitäpaitsi, kuten sanottu, Bonnilla ei ole mitään valtuuksia määrätä, kenen kanssa Canada haluaa olla hyvissä normaalisuhteissa.

Mitä pikemmin tunnustetaan Saksan demokraattinen tasavalta, ja järjestetään diplomaattisuhteet sen kanssa, sitä parempi se on hetikohtaisesti ja myös pitkän tähtäyksen ohjelmalla Canadalle.

Canadassa on viime aikoina vaihtunut monta maakuntahallitusta yleisvaalien johdosta. Viimeksi tämä tapahtui Albertassa kun Peter Lougheedin konservatiivit voittivat Social Credit-puolueen. Nyt merkit viittaavat siihen, että Ontarion vaaleissa konservatiivit voidaan päästää hallitusvastuusta 28 vuotta kestäneen valtakauden jälkeen.

Liikemiesnerouttа ja "moraalia"

Suuren amerikkalaisyhtiön Brantfordissa, Ont. oleva alayhtiö Texpack Limited tuottaa siteitä ja muita sairashuoltotarpeita.

Se on myös laitos, joka kieltäytyy lupaamasta alipalkatuille ($1.93 tunnissa) työläisilleen muuta kuin 20 sentin korotusta tunnilta 2-vuotiseen työehtosopimuksen pohjalla.

Pakottaessaan täten lähes 200 työläistään lakkoon, Texpack on yrittänyt, häpeä sano, sikäläisten viranomaisten myötävaikutuksella pitää laitostaan käynnissä rikkurityövoiman avulla, mikäli rikkureita voidaan työvoimaan liittää.

Kaiken lisäksi sitä amerikkalaisyhtiötä vastaan on esitetty syytös, että se on paketoinut uudelleen Yhdysvaltain armeijan ylijäämävarastojen yli 30 vuotta vanhoja lääkintävälineitä, pannut pakkauksiin "Made in Canadassa" leimat ja lähettänyt ne markkinoille.

Union toimesta on esitetty valallinen syytös — mikä tulee oikeuslaitoksen käsiteltäväksi — että rikkureita kokoavan ja kuljettavan bussin ajuri on ammattimainen rikkuri Chicagosta.

Ja kommunistisen puolueen ontariolaisjohtaja Wm. Stewart vaatii, kuten menettelivät eräät ammattiyhdistysliikkeenkin edustajat, että kun Texpack aikoo siirtää tuotantonsa Yhdysvaltain puolelle, välittämättä lainkaan siitä, kuinka paljon se aiheuttaa työttömyyttä Canadassa ja lisää vaikeuksia muutenkin vaikeissa oloissa olevalle Ontarion ekonomialle, se olisi ilman muuta otettava Ontarion maakuntahallituksen kontrolliin.

Vuoden 1918 kadonneet julistetaan kuolleiksi

Helsinki. — Vuoden 1918 kansalaissodan yhteydessä kadonneiden kuolleeksi julistaminen pyritään tekemään mahdolliseksi Suomen hallituksen viikonloppuna antamalla kuolleeksijulistamislain muutosesityksellä. Kansalaissodan ja siihen liittyneiden tapahtumien yhteydessä katosi paria tuhatta ihmistä, joista osa on edelleen väestörekistereissä. Tällaisten pitäminen rekistereissä aiheuttaa heidän omaisilleen oikeusasemaan epävarmuutta.

Kuolleeksi julistamisen aiheuttavat kustannukset ehdotetaan aina maksettavaksi valtion varoista.

Selassie Kiinaan

Addis Abeba. — Etiopian keisari Haile Selassie tekee valtiollisen vierailun Kiinaan 6—12. lokakuuta, ilmoitettiin Addis Abebassa virallisesti.

Keisarin palatsin virallisessa tiedotteessa sanottiin, että vierailun odotetaan lujittavan Etiopian ja Kiinan "lämmintä ystävyyttä".

MITÄ BOLIVIASSA OIKEIN TAPAHTUI

"Kapinallisjoukot valtasivat eilen illalla Santa Cruzin, Bolivian kolmanneksi suurimman kaupungin. Tiedonantojen mukaan niillä on oikeistovoimien tuki. Kapinallisten päämääränä on syöstä vallasta yhdeksän kuukautta presidentti Juan Jose Torresin johdolla toiminut vasemmistolainen hallitus . . ." Näin tiedotti elokuun 20. päivänä uutistoimisto AFP Bolivian dramaattisista tapahtumista, jotka kolme päivää myöhemmin johtivat hallituksen vaihdokseen tässä latinalaisen Amerikan maassa.

Toiminta Torresin hallitusta vastaan alkoi tällä kertaa maakuntakaupungista, laajeni sitten asteittain tasavallan laitaosissa ja ulottui vasta viime vaiheessa La Paziin. Aikaisemmat kapinayritykset viime vuoden lokakuussa ja tämän vuoden tammikuussa, joihin ryhdyttiin maan pääkaupungissa, epäonnistuivat: pääkaupungin varuskunnan presidentille uskolliset joukot pystyivät La Pazin työväenluokan ja ylioppilaiden avulla tekemään kaappausyritykset tyhjiksi. Ne sotilashenkilöt, jotka olivat osallistuneet näihin aikaisempiin yrityksiin, oli lähetetty La Pazista kaukana sijaitseviin varuskuntiin.

Santa Cruzin lähistöllä on tukikohta, jossa koulutetaan erikoississijoukkoja USA:n vihreitten barettien johdolla tällä alueella toimivien partisaanien kukistamiseksi.

Mainittakoon seuraava kuvaava yksityiskohta: päivää ennen kapinan puhkeamista 18. elokuuta, USA:n La Pazin lähetystö ilmoitti kaikille virkailijoilleen, että maassa voi tapahtua vallankaappaus millä hetkellä hyvänsä.

Amerikkalaisia kehotettiin varaamaan ruokatarvikkeita ja pysymään kotonaan kolme päivää. Asiasta kertoi bolivialainen sanomalehti, joka ilmoitti saaneensa tiedon ehdottoman luotettavista lähteistä.

Tietotoimistojen uutisista käy ilmi, että Torresin hallitusta eivät vastustaneet vain kaukaisten varuskuntien upseerit ja sissijoukot Näiden tukena olivat myös monet Kansallisen vallankumouspuolueen sekä Bolivian sosialistisen liiton ainekset, jotka olivat oppositiossa Torresin hallituksen aikana.

Kaikesta päätellen nämä aikaisemmin toisilleen vihamieliset kaksi puoluetta liittyivät yhteen saadakseen vallan käsiinsä Bolivian upseerikunnassa olevien kannattajiensa avulla. Torresin hallitus oli pääpiirteittäin selvillä näiden puolueiden suunnitelmista: vähän ennen hallitusta vastustavien joukkojen toiminnan alkamista maassa pidätettiin Kansallisen vallankumousliikkeen ja Bolivian sosialistisen liiton jäseniä, etupäässä upseereita. Kapinan estäminen ei kuitenkaan onnistunut.

Santa Cruzin joukkoja tukivat maan toiseksi suurimman kaupungin Cochahamban varuskuntajoukot, samoin tekivät Oruron ja monien muiden varuskuntien joukot. Uutistoimisto AP ilmoitti elokuun 20. pnä, että hallitusta vastaan olivat nousseet viiden departementin joukot Bolivian kaikkiaan kymmenestä departementista.

Pääkaupungissa ryhdyttiin puolustustoimiin. Presidentti Torres tapasi Bolivian suurimman ammattijärjestön edustajia sekä "Kansan taisteluosaston" edustajia. Viimeksi mainittuun järjestöön kuuluu pääasiassa vasemmistolaisesti asennoituneita aliupseereita ja sotilaita Se perustettiin vähän ennen Bolivian viimeisiä myrskyisiä tapahtumia.

Nämä ja monet muut järjestöt ilmoittivat tukevansa määrätietoisesti hallitusta. Tehdasalueille järjestettiin aseistettuja vartioryhmiä teollisuuslaitosten puolustusta varten.

Elokuun 21. pnä Torresin hallitus näytti saaneen menestystä — hänelle uskolliset joukot ja kansanpoliisi palauttivat hallituksen vallan ilman ainoatakaan laukausta Oruron kaupungissa. Samana päivänä uutistoimisto Reuter ilmoitti että viisi tuhatta aseistautunutta työläistä oli vallannut Bolivian armeijan pääesikunnan vieressä olevan aukion. Pääesikunta oli vaatinut presidenttiä luopumaan valtuuksistaan.

Kaivostyöläiset julistivat yleislakon alkaneeksi ja alkoivat muodostaa aseellisia joukkoja. Presidentti Torres ilmoitti La Pazissa pidetyssä joukkokokouksessa, että väestölle tullaan jakamaan aseita kaappaajien vastustamiseksi.

Hallitusta vastustavat voimat lähettivät presidentille uhkavaatimuksen, jossa häntä vaadittiin siirtymään eläkkeelle "kansallisen eheyden säilyttämiseksi" Uhkavaatimus käsiteltiin Bolivian hallituksen ylimääräisessä istunnossa.

Tällöin presidentti Torres pyysi AP:n mukaan hallituksen jäseniltä lupaa aseiden jakamiseksi työläisille. Tähän pyyntöön ei kuitenkaan suostuttu.

Uutistoimisto UPI:n mukaan elokuun 21. pn iltana tunkeutuivat läheisen El-Alton tukikohdan panssarivaunut La Paziin. Ne asettuivat Murillon torille ja saartoivat presidentin palatsin, josta presidentti oli lähimpine miehineen vain vähän aikaisemmin siirtynyt Colorado-rykmentin asemapaikkaan. Panssarivaunujen miehistö käski kovaäänisten avulla aukiolle kokoontuneita mielenosoittajia hajaantumaan. Sen jälkeen mielenosoittajia vastaan avattiin tuli. Panssarivaunuja tuki 4,000 Torresin hallitusta vastustavien joukkojen sotilasta. He olivat tulleet kaupunkiin samaan aikaan kuin panssarivaunut Kaupungissa syntyi rajuja taisteluita Surmansa saaneita oli paljon.

Uutistoimisto AFP ilmoitti, että Torresin kannattajat oli aseistettu vanhoilla kivääreillä ja dynamiittipanoksilla. He taistelivat USA:n kouluttamia ja aseistamia jalkaväkiosastoja vastaan, joilla oli merkittävä tuliylivoima. Vasta elokuun 22. päivän aamuna työläisistä ja opiskelijoista kootut siviilikaartit sekä Colorado-rykmentin sotilaat lopettivat tulen ja jättivät asemansa. Juan Jose Torres sai turvapaikan Perun La Pazin suurlähetystöstä.

Elokuun 22. päivän iltana La Pazissa julistettiin uudeksi presidentiksi eversti Hugo Banzer, joka on Bolivan sota-akatemian entinen johtaja. Banzer johti tämän vuoden tammikuussa epäonnistunutta vallankaappausyritystä.

Puhuessaan presidentin palatsissa tasavallan uusi päämies sanoi: "Lopetamme keskustelun vasemmistolaisista tai oikeistolaisista katsomuksista ja alamme puhua vain kansallistunteesta". Bolivian ulkoasiainministeriksi on määrätty Bolivian sosialistisen liiton johtaja, ja muutkin ministerit ovat etupäässä joko tämän puolueen tai Kansallisen vallankumousliikkeen edustajia.

Uuden hallituksen kannattajat järjestivät ratsian kommunistisen ja sosialistisen puolueen huoneistossa. Sotajoukot valtasivat Torresia kannattavien sanomalehtien kirjapainot. Uutistoimisto Prensa Latina on ilmoittanut, että maassa suoritetaan vasemmistopoliitikkojen pidätyksiä.

Huhumylly Jakobsonin ja Leskisen ympärillä

Kilpaa U Thantin tuolista jatketaan

YK, New York. — Suomen YK:n-suurlähettiläs Max Jakobson jatkaa kilvoittelua maailmanjärjestön pääsihteerin paikasta loppuun saakka ja huhut hänen luopumisestaan ovat "täysin perättömiä", kerrottiin Suomen YK valtuuskuntaa lähellä olevista piireistä viime viikolla.

Aiemmin YK:n päämajassa on liikkunut huhuja, joiden mukaan Jakobson luopuisi ehdokkuudesta ja hänestä tulisi uusi ulkoministeri viime aikoina sairastelleen Väinö Leskisen tilalle.

Lähteet torjuivat myös arvelut, joiden mukaan Ruotsi suostui Gunnar Jarringin nimittämiseen väliaikaiseksi pääsihteeriksi joulukuun lopussa paikkansa jättävän U Thantin seuraajaksi. Pohjoismaat tukevat täysin yksimielisesti Jakobsonin ehdokkuutta, lähteet tähdensivät.

Pohjoismaat ovat myös yksimielisiä siitä, etteivät ne tuo mukaan uusia ehdokkaita niin kauan kuin Jakobson on mukana kilvassa, ja hän on päättänyt jatkaa, lähteet lisäsivät.

U Thantin lehdistökonferenssi, jossa hän ilmoitti, ettei hän "missään tapauksessa" suostu toimikauden jatkamiseen, sai aikaan uuden keskusteluaallon hänen seuraajastaan. Huhumyllyyn toi uutta vettä vielä Neuvostoliiton suurlähettilään Jakob Malikin paluu New Yorkiin. Malikin kerrottiin tuoneen mukanaan Neuvostoliiton kannanoton ehdokaskysymykseen.

Pääsihteeri tarjoutui auttamaan neljän suurvallan ulkoministereitä uuden pääsihteerin valinnassa, ja kysymys saattaa nousta esille, kun U Thant pitää ulkoministereille päivälliset 27. syyskuuta.

Päätös U Thantin seuraajasta lykättiin kuitenkin siihen saakka kunnes tulos Kiinan jäsenyydestä yleiskokouksen keskustelussa on ratkennut, koska katsotaan, että U Thantin seuraajan tulee saada myös Kiinan hyväksyminen. Tämä keskustelu alkanee 14. lokakuuta.

EI USKONTOSOTA — VAAN VAPAUSTAISTELU

Pohjois-Irlannin ja Vietnamin tapahtumat rinastettiin eräässä poliittisessa piirroksessa. Ne ovatkin yhtenäisiä sikäli, että samoin kuin Yhdysvallat ei voi voittaa Etelä-Vietnamissa, samoin ei Lontoon hallitseva ryhmäkään pysty pääsemään väkivalloin voitolle Ulsterissa. Molemmissa maissa käydään vapautaistelua.

Ulsterin eli Pohjois-Irlannin — noiden kuuden kreivikunan jotka jäivät Ison Britannian kansainyhteisöön vuonna 1921 tapahtuneen Irlannin jaon jälkeen — tapahtumat selitetään mielellään yksioikoisesti uskonnollisista riidoista johtuviksi. Tämähän ei voi olla totta enää tällä vuosisadalla, sillä uskonnollisissa ristiriidoissa heijastuu vain maan köyhimmän vähemmistön(jotka historiallisista syistä ovat uskomuksiltaan katolisia) ja hallitsevan vauraan protestanttisen enemmistön välinen ristiriita.

Uskonnollinen ristiriita on tietysti mukana sikäli, että protestantit — jotka jatkuvasti katsovat vähemmistönä olevat katolilaiset uhaksi itselleen — mielellään lietsovat tätä ristiriitaa, demonstroivat sitä julkisesti ja sen avulla pelaavat yhteen Lontoon hallituksen kanssa.

Miehitetystä maasta voidaan Pohjois-Irlannin kohdalla puhua täysin perustellusti. Vuonna 1969 elokuun 14. päivänä lähetettiin ensimmiäset brittiläiset joukot Pohjois-Irlantiin "pitämään yllä järjestystä", joka itse asiassa merkitsee kansalaisoikeuksien puolesta käytävän taistelun tukahduttamista. Lokakuuhun 1969 mennessä oli määrä noussut 8,000:n brittisotilaaseen .Viime vuoden kesäkuussa heitä oli jo 11,00 ja tämän vuoden elokuussa saapui jälleen 2,000. Elokuun 9. päivästä lähtien Pohjois-Irlanti on käytännöllisesti katsoen ollut piiritystilassa.

Internointi — ts. ihmisten turvasäilöön paneminen ilman oikeudenkäyntiä, jota mm. Suomessa harrastettiin kaikkiin vasemmistolaisiin nähden viime sotien aikana — "on taantumuksen viimeisin tiomenpide", toteaa irlantilainen kansanedustaja Bernadette Devlin. "Kun brittiläinen imperialismi ryhtyi tähän askeleeseen, se hyvin tiesi kuinka paljon verta tullaan vuodattamaan, kuinka paljon ihmisiä tuhotaan. Mutta tämä huolestutti vallanpitäjiä kaikkein vähiten. Sehän on meidän vertamme, kyseessä on irlantilaisten henki tai Englannin armeijan sotilaiden henki. Vallassaolijat eivät menetä yöuntaan yksityisen sotilaan kuoleman takia. Heille on edullisempaa menettää sotilasosasto kuin osa voitoistaan..." sanoo Bernadette Devlin katkerana.

Asian ytimeen hän osuu todetessaan, että "Pohjois-Irlannin työväenluokka on keinotekoisesti jaettu uskonnollisten erimielisyyksien muurilla. Sen tarkoitus on ainoastaan hajoittaa työtätekevät. Mutta Irlannin todellinen ongelma ei ole uskonnollinen eripuraisuus. Sekä katolisia että protestantteja yhdistävät puute ja riisto, työttömyys ja pieni palkka..."

Länsimaiset uutistoimistot puhuvat mielellään Ulsterin tapahtumien yhteydessä "terroristeista". Bernadette Devlin toteaa tästä: "Lontoon propaganda vakuuttaa, että brittiläinen armeija on tekemisissä vain pienen terroristiryhmän kanssa, joka piiloittelee väestön keskuudessa. Se on valhe. Englantilaisia joukkoja vastassa on väestö, joka ei enää halua elää sille pakotetussa poliittisen, taloudellisen ja yhteiskunnallisen järjestelmän orjuudessa."

"Jos vallassaolijoiden ja armeijan tarkoitus on ampua tai panna vankilaan jokainen "terroristi", he ovat valmistautuneet ampumaan ja heittämään ristikoiden taakse jokaisen työläisen. Mutta työläisiä on Pohjois-Irlannissa enemmän kuin hallitsijoita, sotilaita ja poliiseja. Ja siksi me voitamme..." Näin pohjoisirlantilainen isänmaanystävä.

Asuntopulan aikana Helsingissä:

— Minulla on niin pieni huone, että kun auringon säde tulee sisään, on minunlähdettävä ulos.

— Mutta minulla on niin matala huone, että siellä ei voi syödä muuta kuin kampelaa.

PÄIVÄN PAKINA

HÖLMÖLÄIS-HÖLMÖILYÄ

Hölmöläisten maassa ja itse hölmöläisille voi tietenkin tapahtua miltei mitä tahansa.

Ja me muut — joko enmmän tai vähemmän hurahtaneet — emme voi luonnollisestikaan olla ihmettelemättä hölmöläisten vinkeitä.

Viimeisin tieto siitä, että hölmöläiset eivät ole tapojaan muuttaneet, saatiin alkuviikolla Toro-Metrosta, missä muiden hurahtaneiden kohdalta on tapana, että näpistelijät, varkaat, petkuttajat ja muut sellaiset pannaan ristikkojen taakse yhdessä tavallisten maantierosvojen kanssa.

Hölmöläisten kohdalta on kuitenkin asia aivan toinen. He eivät ilmeisestikään hyväksy "tavallista oikeusprosessia".

Niinpä meille kerrotaan hölmöläisten aamubulletiinissa — siellä on yksi päivälehti kuoleman kielissä ja kaksi suuressa voimassa sen johdosta, sillä yhden kuolema johtaa tässäkin tapauksessa toisen leipään — että Ottamassa sijaitseva hölmöläisten pääesikunta, jota myös jallitukseksi sanotaan, on saanut sikäläiset meijerit käpäläautaan "kynsien myynnistä" eli varkaudesta pienemmiltä, tai petkutuksesta yleisöltä, miksi tahansa sitä sitten sanotaankin.

Mainitun uutistiedon mukaan Ottaman jallitus on antanut hölmöläisten kaikille meijereille määräyksen, että niiden pitää viimeistään tammikuun ensimmäiseen päivään mennessä lopettaa petkutustoimintansa.

Hölmöläisittäin annetun tiedonannon mukaan näyttää siltä, että heidän meijerinsä käyttämät 3 kvartin muoviset pullot, eli canadalaisittain "jugit" ovat steriliosointikäsittelyssä kutistuneet niin paljon, että niissä ei olekaan myytäessä kolmea kvarttia maitoa, vaikka meijerit kiskovat asiakkailtaan täyden hinnan ja mainostavatkin niitä "kolmen kvartin jugeina".

Saman lähteen mukaan nämä 3 kvartin "jugit" voivat kutistua aina kuuteen unssiin asti, mikä canadalaismitoissa on sama kuin 'kuppi maitoa".

Tämä kutistuminen tuli hölmöläisten jallituksen tietoon jo kolmisen vuotta sitten, niin meille kerrotaan, mutta asiaa on vaivihkaa vain tutkittu ja meijerit ovat kiskoneet hölmöläisiltä täyden hinnan täysin tietoisina siitä, että ne jymäyttävät pitkätukkaisia myymällä kyntensä eli vähemmän maitoa, mitä ostajat luulevat kovalla työllä ja hiellä ansaitsemillaan rahoilla saavansa.

Kaikki hyvyys loppuu kuitenkin aikanaan, sillä, kuten alussa tuli jo mainituksi, hölmöläisten Ottaman jallitus julisti viikon vaihteessa julmetusti, että meijerien pitää lopettaa tämä kähvellys tulevan tammikuun ensimmäiseen päivään mennessä ottamalla silloin käytäntöön todella 3 kvarttia vetevät maitopullot.

Näin jaetaan siis tasapuolista ja todella pitkämielistä oikeutta hölmölässä.

Toinen samanlainen tapaus tuli hölmöläisten ihmeteltäväksi viime tiistaina jolloin tiedoitettiin, että Montreval-nimisen kaupungin lähettyvillä toimivasta suuresta ja rahakkaasta viinapanimosta oli laskettu sikäläiseen vesistöön miljoonia galloneja likavettä ja muita jätteitä sillä seurauksella, että ko. vesistöstä on kuollut miljoonittain kaloja.

Täällä Canadassa on voimassa "kovat lakit", mikäli on puhe tavallisista virtasista ja ns. sunnuntaikalastajista. Jos he sattuvat "hyvän syönnin" aikana ottamaan ja tappamaan yhden kalan enemmän, mitä laki ja korkea esivalta sallii, siitä seuraa ankara sakko ja lisäksi häpeäpenkkiin joutuminen sikäli, että hänen rumasta luonnonsuojeluvastaisesta toimenpiteestään kerrotaan lehdissä pitkälti ja leveälti.

Mutta hölmöläisten viinapanimoa ei ole ainakaan vielä raahattu korkean raadin eteen — ja jos parin "varoituksen jälkeen" tällainen miljoonien kalojen tappaminen jatkuu, silloin saadaan ehkä nähdä että miljoonia ja miljoonia taaloja omistajilleen touttava laitos saa vain muutaman sadan dollarin sakon, kuten on viimeaikoina hölmöläisten Ontvarion maakunnan teollisuuslaitosten saamien sakkojen perusteella saatu nähdä.

Sellaisia on hölmöläisten hölmöys. Onneksi täällä Canadassa ovat asiat . . . no, sanomatta parempi. — Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

SUOMI VOITTI YLIVOIMAISESTI

Suomen ja Norjan urheilumaaottelun toisen päivän lajiohjelma Bislettilla tuotti suomalaisille odotetusti ylivoimaisen voiton. Norja hävisi Oslosta saatujen tietojen mukaan pistein 124—88 ja Tanska peräti 146—65. Norjan voittoluvut Tanskasta olivat 134—77. Viimeisen kilpailupäivän kymmenestä lajista vain yksi, 3,000 metrin esteet, meni norjalaisten nimiin. Tässäkin oli suomalaisilla täydet mahdollisuudet, mutta viimeisellä vesihaudalla Mikko Ala-Leppilampi liukastui ja ryhtyi uimaan — norjalaisten mennessä menojaan. Yksityiskohtaisempia tietoja tästä kolmen maan maaottelusta tiistaisessa lehdessä.

BRUNDAGE TERVEHTI ILOLLA

Luxemburg. — Kansainvälinen olympiakomitea (KOK) on jo saanut tiedon siitä, että Moskova on ilmoittanut olevansa valmis toimimaan vuoden 1980 olympiakisojen isäntäkaupunkina, sanoi KOK:n presidentti Avery Brundage TASSin edustajalle.

Otimme tämän tiedon vastaan mielenkiinnolla ja ilolla, sanoi Brundage. Pääkaupunkinne on ensimmäisenä tarjoutunut järjestämään vuoden 1980 olympiakisat. Ilmeisesti myös muilta kaupungeilta tulee vastaavia esityksiä.

Avery Brundage sanoi, että vuoden 1980 olympiakisoja koskevat hakemukset käsitellään aikaisintaan 2 vuoden kuluttua.

RHODESIA MYNCHENIIN

Luxemburg. — Kansainvälinen Olympiakomitea (KOK) hyväksyi Rhodesian mukaan ensi vuoden Mynchenin kesäolympialaisiin. Kansallisten olympiakomiteoiden kokouksen suosituksen mukaisesti Rhodesian on kilpailtava Englannin lipun alla kuten vuonna 1964 Tokiossa.

Vielä ei ole varmaa hyväksyykö Rhodesian hallitus ehdotetun käytännön.

Vuonna 1968 Rhodesia ei ollut mukana Mexicon kisoissa.

Kansalliset olympiakomiteat olivat ehdottaneet, että Rhodesiaan lähetettäisiin komissio tutkimaan sikäläisen poliittisen tilanteen vaikutusta urheiluelämään, mutta tämä ehdotus jätettiin ratkaistavaksi vasta Mynchenin jälkeen.

ENNÄTYS

Kaksi newsouthwalesilaista poliisia sanoo saavuttaneensa uuden maailmanennätyksen raa'an kananmunan heitossa ja kiinniotossa. Uusi ennätys on 61 metriä 25 senttiä, ja sen tekivät konstaapelit Paul Lassau ja John Clarke.

Nya Pressenin toimittajat saavuttivat syyskuun alussa Helsingissä uuden Pohjoismaiden ennätyksen 49,03 metriä.

MOSKOVAN EHDOKKUUS SAA TUKEA

Moskova. — Puolan olympiakomitean puheenjohtaja ja KOK:n jäsen Vlodzimierz Reczek antoi tukensa Moskovan hakemukselle toimia vuoden 1980 Olympialaisten järjestäjänä. Reczek korosti, että olympiakisojen järjestäminen Moskovassa tekisi mahdolliseksi tehdä voimakkaasti tunnetuksi olympialaisaatetta — ystävyyden ja rauhan aatetta. Neuvostoliitossa urheilu on kaikkien ulottuvilla, sanoi Reczek.

Kansallisten olympiakomiteoiden yleiskokouksen PGA:n presidentti, KOK:n jäsen Giulio Onesti (Italia) sanoi, että Moskovan hakemus otettiin vastaan hyväksyen kaikkialla maailmassa. Onesti uskoo, että moskovalaiset pystyvät selviytymään muita paljon paremmin olympialaisten valtavista taloudellisista ja järjestelyongelmista.

Iskun Parkin juoksuista

Thunder Bay. — V- ja u-seura Isku järjesti täällä Iskun Parkissa maantiejuoksut syyskuun 19 päivänä. Juoksut onnistuivat hyvin aurinkoisen sään vallitessa. Kahdeksalla maililla oli 13 juoksijaa, jotka kaikki juoksivat matkan loppuun asti. Geraltonista oli tullut 5 juoksijaa. Kahden ja puolen mailin matkan juoksi kolme tyttöä. Tähän juoksuun osallistunut Helena Doherty toi Wanupin Suurjuhlasta Iskulle kaksi kulta- ja kolme pronssimitalia.

TULOKSIA:

Kahdeksan mailin avonainen:
1) Bill Britten 43.21.8, Thunder Bayn Olympic Club, 2) Joe Harrom 44.15,8, T.B.O.C., 3) Greg Holm 45.22,1, T.B.O.C., 4) Stephen Peet 46.44,9, Geralton, 5) Glen Cullingham 47.40,4, T.B.O.C., 6) Tim Alexander 48.21,4, T.B.O.C., 7) A. W. Dacust 49.34,2, Geralton, 8) Cliff Sutherland 50.11,6, Geralton, 9) Roland Michano 53.23,4, Geralton, 10) Don Domansky 53.33,7, T.B.O.C., 11) Glen Harper 53.46,0, T.B.O.C., 12 James Amm 56.35,8, Geralton, 13) David Bachynski 61.56,5, T.B.O.C.

Tyttöjen 2 ½ mailin juoksu:
1) Annette Graf 19.42,7 T.B.O.C., 2) Kathy Gaouk 19.42,7, Isku, 3) Helena Doherty 20.45,7, Isku (Under 11 yrs.).

Joukkuetulokset:
1) T.B.O.C. 17, 2) Geralton 40.

— P.V.

Finnairille toimistot Itä- ja L-Berliiniin

Helsinki. — Finnairin ulkomaan myyntipisteiden määrä nousee 40een ensi vuoden alussa, kun yhtiö avaa toimistot Itä- ja Länsi-Berliinissä. Itä-Berliinissä yhtiön edustus toimii itsenäisenä yksikkönä ja Länsi-Berliinissä Hampurin-toimiston alaisena.

Toimistojen avaamista on valmisteltu jo parin vuoden ajan. Päätös tehtiin sattumalta samaan aikaan kun Suomen hallituksen aloite Saksojen tunnustamisesta julkistettiin, kerrottiin Finnairista.

Omien toimistojen perustaminen tuli ajankohtaiseksi Länsi-Berliinissä ja DDR:ssä voimakkaasti kehittyneen myynnin vuoksi. Toistaiseksi ei harkita reitin avaamista Berliiniin kummallekaan puolen, mutta mahdollisuutta tähän tutkitaan edelleen, kerrotaan Finnairista.

ÄLÄ VÄLITÄ — anna Heynon välittää!
Soita 481-0001
ROLF HEYNO
REALTOR
2279 Yonge St. Suite 9, Toronto 12
Täysivaltainen suomalainen kiinteistövälittäjä
Toronto Real Estate Boardin jäsen

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. 345-5461
122 S. Cumberland St.
Thunder Bay "P" Ont.

so dear to a bride's heart...
The Bouquet Invitation Line
Good taste needn't be expensive. Our beautiful Bouquet Invitation Line proves this with the most exquisite papers, type faces and workmanship you could wish for! It features Thermo-Engraving—rich raised lettering—elegant as the finest craftsmanship — yet costing so little! Come see our unusual selection.
Valmistusaika viikosta kahteen viikkoon
Tulkaa katsomaan ihania hääkutsumalleja.
"BOUQUET"hääkutsukortit ym. tilatkaa meiltä.
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
102 ELM ST. WEST, SUDBURY, ONTARIO

"Mitä Canada pelkää:"

Ammattilaiskiekkoilijat rikkoivat taas sopimuksen

Vuoden 1970 jääkiekon MM-kisojen yhteydessä Sveitsissä pidetyssä Kansainvälisen jääkiekkoliiton kokouksessa päästiin yhteisymmärrykseen siitä, että vuoden 1971 syksyllä järjestettäisiin kolme näytösottelua Euroopan amatöörikiekkoilijoiden ja Canadan ammattilaisten välillä.

Nyt canadalaiset ovat peruneet sopimuksensa. Neuvostoliiton maajoukkueen ja ZSKAn päävalmentaja A. Tarasov kertoo seuraavassa omia vaikutelmiaan tapauksesta.

— Neuvostoliiton maajoukkue suoritti ensimmäisen kiertueensa Canadassa syksyllä vuonna 1957. Suhteet canadalaisiin pysyivät hyvinä aina vuoteen 1968 saakka. Neuvostoliiton maajoukkue vieraili säännöllisesti Canadassa ja canadalaiset kävivät vastavierailulla Neuvostoliitossa.

— Neuvostoliiton jääkiekkojohto ei koskaan esittänyt moitteita canadalaisille, vaikka nämä lähettivät usein joukkuettamme vastaan varsin heikkoja yhdistelmiä. Meitä valmentajia eivät kuitenkaan miellyttäneet neuvostoliittolaisten helpot voitot. Tiesimme, että Canadan ammattikiekkoilu on aivan toista luokkaa kuin amatöörikiekkoilu ja joukkueemme kohtasi aina vain amatööriyhdistelmiä. Toivoimme ottelua Neuvostoliiton ja Canadan ammattilaistähtien välillä, kertoo Tarasov.

— Puhutaan paljon siitä kummat ovat parempia, huipputason amatöörit tai ammattilaiset. Meille ei ollut tärkeintä voitto, vaan mahdollisuus saada mitellä voimia ammattilaisten kanssa, koska tiesimme, että ammattilaisten kaltaisten tuntemattomien vastustajien kanssa käydyn ottelun jälkeen näkisimme paljon selvemmin joukkueemme heikkoudet.

Vuodesta 1961 lähtien Neuvostoliitto on pyrkinyt kontaktiin ammattilaisten kanssa. Vuonna 1964 silloisen voimakkaimman ammattilaisjoukkueen Toronto Maple Leafsin taholta otettiin neuvostoliittolaisiin yhteyttä mahdollisen ottelun järjestämiseksi Neuvostoliiton maajoukkueen ja torontolaisten välille. Neuvostoliiton joukkue oli silloin juuri päättämässä kiertuettaan Canadassa. Joukkue oli 14 vuorokauden sisällä pelannut 10 ottelua isäntien yhdistelmiä vastaan. Joukkue oli väsynyt, mutta siitä huolimatta se oli valmis kohtaamaan Toronton. Ottelusta ei kuitenkaan tullut mitään.

VERUKKEITA

Sen jälkeen on usein neuvoteltu ammattilaisjohtajien kanssa ottelukosketuksesta, mutta koskaan ei ole päästy yhteisymmärrykseen. Neuvostoliittolaiset ovat sanoneet olevansa valmiita koska tahansa kohtaamaan minkä hyvänsä Canadan liikajoukkueen. Ammattilaisten taholta on aina vedottu siihen, että NHL:n ottelukalenteri on niin tiivis, ettei heillä ole aikaa ylimääräisiin otteluihin.

— Kun Canada otti meihin viime vuonna yhteyttä olimme heti valmiita yhteistyöhön. Pääsimme sopimukseen siitä, että syyskuussa järjestettäisiin kolme näytösottelua Canadassa ja joulukuussa canadalaiset saapuisivat vastavierailulle Moskovaan. Ainoa este oli silloin KOK:n presidentin Avery Brundagen hyväksymisen puuttuminen. KOK:n presidentti ilmoitti, ettei hän vastusta ottelujen järjestämistä. Miljoonat ihmiset Euroopassa, Canadassa ja USA:ssa odottivat näkevänsä vihdoinkin kauan odotetun kohtaamisen. Mutta jälleen ottelu kariutui, ties monennenko kerran, canadalaisten vuoksi.

TAKAISIN OMAAN KOLOON

Kaikki ymmärtävät, että nykyisellä toiminnallaan canadalaiset tekevät hallaa vain itselleen. Eurooppalaisilla on riittävästi hyviä harjoitusvastustajia, sillä Euroopassa on paljon hyviä joukkueita ja loistavia pelaajia. Miksi canadalaiset siis jälleen ovat vetäytyneet koloihinsa?

— Canadalaiset eivät voi tällä kertaa vedota siihen, että heidän liigajoukkueidensa väliset ottelut olisivat esteenä, sillä elo- ja syyskuussa Canadan liigapelaajat ovat vapaita sarjaotteluista. Rahoitusvaikeuksista ei myöskään voi olla kysymys, sillä ketkään muut eivät osaa tehdä urheilusta niin paljon rahaa kuin canadalaiset ja amerikkalaiset ammattijääkiekkoilun johtohenkilöt. Säännöistäkään ei pitäisi syntyä erimielisyyttä, sillä amatööri- ja ammattilaissäännöt ovat nykyisin hyvin lähellä toisiaan

KOSKA TAHANSA — KUKA TAHANSA

— Neuvostoliiton joukkueet ovat valmiit kohtaamaan minkä tahansa ammattilaisjoukkueen. Jos NHL:n johtohenkilöt eivät jostain syystä uskalla asettaa tuleen parhainta joukkuetta Montreal Canadiensia, Boston Bruinsia tai Chicago Black Hawksia, niin olemme valmiit kohtaamaan Sant Louisin, Los Angelesin tai Vancouverin. Jos canadalaiset haluavat pelata Neuvostoliiton maajoukkuetta vastaan, niin olemme valmiit kohtaamaan ammattilaisten tähtiyhdistelmän. Meidän ehtomme ovat, että seurajoukkueet pelaavat seurajoukkueita vastaan, vieras- ja kotiotteluita on oltava sama määrä ja otteluissa on oltava puolueettomat tuomarit.

Otteluiden toteutuminen on kiinni enää vain canadalaisista.

URHEILUPAKINAA

Entinen maailmankuulu suomalainen juoksu-urheilu on ollut muutamia vuosia alamaissa maailman huipputasoon verrattuna. Sen nostamiseksi on koetettu tehdä rakentavaa työtä ja kutsuttiin jopa maailman kuuluisa valmentaja Arthur Lydiard valmentajaksikin. On selvää ettei tällaista asiaa nosteta ylös kuuluisuuteen hetkessä vaan se olisi vaatinut 3—5 vuotta aikaa ja enemmänkin. Sitä ei suomalaiset malttaneet odottaa vaan miehestä puhuttiin ja kirjoitettiin töykeästi joka johti siihen, että mies laittoi, tai hänen piti laittaa pillit pussiin ja lähteä kotimaahan. Muutamat kuitenkin seurasivat hänen neuvojaan ja nyt tunnustetaan, että he ovat päässeet kuntoon. Tänä päivänä Suomen juoksu on myrskyisessä kehitysnousussa ja juuri tämä kesä on näyttänyt että kansainväliselle huipputasolle on vain yksi tie: armoton, määrätietoinen ja oikea harjoitus. Tänä kesänä on tehty tukkukaupalla uusia Suomen ennätyksia juoksuissa, jotka ovat korkeaa kansainvälistä tasoa. Tilanpuutteen vuoksi täytyy vain lyhkäisesti puuttua näihin ennätyksiin.

Uusi sprintteri Vilen juoksi 100 m 10.2 ja 200 m 20.8. Hellstenin Melbournen olympiakisoissa tekemä ennätys jolla silloin voitti pronssia oli 46.1, ja nyt uskottiin että Ossi Karttunen on ehkä se mies joka ensimmäisenä rikkoo tämän. Mutta ikään kuin tuntemattomuudesta nousi uusi kyky, Kukkoaho, joka muutti ajan uudelle sekuntiluvulle hyvällä tuloksella 45.7. 800 m:llä Markku Aalto teki uuden ennätyksen 1.47.2. 1,500 m:n enätys, joka oli ollut Salsolalla ja Olavi Salosella, siirtyi nyt nuorelle tulevaisuuden miehelle Pekka Vasalalle kansainvälisestikin hyvällä ajalla 3.38.6. Nuori mies jolta muiden ohella Münchenissa ensi kesänä toivotaan paljon, paransi 3,000 m:n ennätystä hyvään aikaan, Lasse Viren sai ajan 7.54.0. Mutta suomalaisten yhdellä entisellä paraatimatkalla 5,000 m:llä on tulosta tänä kesänä parannettu monen miehen voimalla ja sekin on erinomainen ja Lasse Virenin nimissä 13.29.8. Samoin on parannettu aikaa kympillä ja on se nyt Juha Väätäisen nimissä ajalla 27.52.8.

Euroopanmestaruuskilpailuissa Väätäinen Helsingissä palautti suomalaisten entisen kuuluisan kestävyysjuoksumaineen maailman kunniaan ja tietoisuuteen voittamalla viitosella ja kympillä Suomelle Euroopan huippuvalioitten joukossa kultamitalit. Ne olivatkin ainoat mitalit mitä Suomelle kisoissa herui, mutta sitä herkullisemmat ja kalliimmat. Ari Salin on parantanut ennätystä 400 m aidoissa kansainväliselle tasolle ajalla 49.9, mutta epäonnistui Helsingissä ja samoin Suomi—Ruotsi maaottelussa.

Kuten näyttää on suomalainen juoksu kovassa kehityksessä ja nousussa ja toivomme ,että entisen kotimaan juoksijat ensi kesänä Münchenissa jatkaisivat vanhoja kuuluisia perinteitä. Vanha suomalaisten vahva laji, keihäs ei sen sijaan tänä kesänä ole noussut viime kesän lukemiin. Kinnunen lienee parhaat heittonsa heittänyt, Siitonen on vielä nuori ja liian epävarma ja uudet hyvät tulokkaat eivät ensi kesäksi kerkiä vielä apuun merkittävästi. Pauli Nevalan käden loukkaantuminen vei varmimman toivon. Hänelle on tehty leikkaus mutta on epävarmaa vielä tuleeko siitä heittokättä entisenlaista. Moukarissa ja kuulassakin on Miettisen ja Simolan toimesta tehty uudet ennätykset, mutta ne eivät yllä kansainväliselle nykyiselle huipputasolle. R. Miettisen uusi ennätys 67.52, mutta juuri Walter Schmidt'in uusi maailmanennätys on 76.40. Simolan kuulaennätys on nyt 19.63. Olisihan sitä juttelemista, mutta tätä on jo tullut liikaakin ja tilat on rajoitetut. — Tekonimus.

Suomalainen syö kalaa 16 kg vuodessa

Helsinki. — Kalakaupan kausiluonteiseen hinnoitteluun pyrkii Kalakauppiaiden liitto, joka järjestää yleisen kalapäivän Helsingissä korostaakseen kalatuotteiden merkitystä talouksissa.

Liiton mielestä kalan merkitystä edullisena ravintona ei ole täysin ymmärretty. Etenkin kotimaista kalaa ja kalajalostusta syrjintään tuotetun kalan vuoksi.

Suomalaiset syövät liiton mukaan kalaa noin 16 kiloa henkeä kohden vuodessa. Ruotsissa määrä on 18 kiloa ja Tanskassa 24 kiloa. Kalan menekkiä parantaisi järjestetty lajittelu ja vähittäiskauppa.

Suomalaiset kalastajat, joita arvellaan toimivan merillä ammattimaisesti runsaat 1,000 henkeä, saavat vuodessa saalista kalakauppiasliiton arvioiden mukaan noin 70,000 tonnia. Tästä silakan osuus on vajaat 50,000 tonnia, josta puolestaan käytetään ravinnoksi noin kolmannes, minkinrehuksi noin 16,000 tonnia ja loput muuksi rehuksi.

Bobby Seale:

Vankilan valloitus oli tarpeeton joukkomurha

Washinton. — Presidentti Richard Nixon antoi viime viikolla hyväksymisensä New Yorkin kuvernöörin Nelson Rockefellerin päätökselle määrätä poliisin ja kansalliskaartin yksiköt kukistamaan neljä päivää kestänyt vankien kapina Attican osavaltiovankilassa, jossa 40 ihmistä sai surmansa.

Muuan kuvernööri Rockefellerin edustaja oli ilmoittanut puhelimitse presidentille suunnitelusta joukkojen käytöstä etukäteen, ja presidentti Nixon oli myöhemmin ottanut puhelinyhteyden kuvernööri Rockefelleriin ja ilmoittanut tukevansa tämän päätöstä.

Arvostelua on jo kohdistettu poliisiviranoamisten toimintatapaan. Mustien pantterien johtaja Bobby Seale, joka oli viranomaisten ja kapinallisten vankien välejä sovittelevan kansalaiskomitean jäsen, sanoi, että yhteiskunnan on syytettävä tapahtuneen johdosta New Yorkin osavaltiota joukkomurhasta.

Epäinhimilliseen kohteluun kyllästyneet vangit olivat vallanneet osan vankilasta 9. syyskuuta. He protestoivat huonoa ruokaa ja vanginvartioiden julmuutta vastaan, sekä siksi, että heiltä oli riistetty poliittiset oikeudet. Rasismilla oli suuri osuus kapinassa. Suurin osa vangeista on mustia, kaikki vanginvartijat valkoisia ja monet heistä vannoutuneita rasisteja.

Vangit vaativat lupausta, että heitä vastaan ei ryhdytä mihinkään rankaisutoimenpiteisiin, myös vapautusta ja oikeutta lähteä maanpakoon. Bobby Seale kertoi, että vangit vaativat kaikkien poliittisten vankien vapauttamista, myös Angela Davisin. Kun vielä käytiin neuvotteluja, antoi kuvernööri Rockefeller käskyn valloittaa vankila ja kukistaa kapina. Tätä kuvernöörin käskyä nimitti asianajaja William Kunstler "hirvittäväksi toimenpiteeksi". Hän sanoi, että kapina olisi voitu lopettaa ilman verenvuodatusta jos neuvottelujen olisi sallittu jatkua.

Attican kapina on laajin Yhdysvalloissa sattunut viime aikoina. Vankilat ovat täynnä, ja viralliset komissiot tunustavat, että vankeihin kohdistunut julma kohtelu nostattaa näitä kapinaan. Kuitenkin viime aikojen kapinoiden tärkeänä tekijänä on ollut se, että vankien poliittinen tietoisuustaso on noussut, varsinkin mustien keskuudessa. Heille on käynyt yhä selvemmäksi, että he ovat luokka- ja rotusorron uhreja.

TUPAMAROT TOIMINEET VUODESTA 1963

Tupamaros-sissit ovat tehneet Englannin suurlähettilään Geoffrey Jacksonin sieppauksella uuden "ennätyksen".

Sissit sieppasivat Jacksonin tämän hyvin vartioidusta autosta 8. tammikuuta tänä vuonna ja pitivät häntä vankinaan yli 8 kuukautta, kauemmin kuin ketään muuta diplomaattia kolme vuotta kestäneiden poliittisten sieppausten sarjassa.

Tupamarot ovat onnistuneet sotkemaan Uruguayn hallituksen suunnitelmat ja kiinnittämään maailman huomion vasemmistolaiseen liikkeeseensä, jonka päämääränä on horjuttaa presidentti Jorge Pacheco Arecon oikeistolaista hallitusta.

Oikeustieteen opiskelija Raul Sendic perusti järjestön vuonna 1963. Se taisteli ensin kaupungeissa, mutta siirtyi sitten Uruguayn pääkaupunkiin Montevideoon. Järjestö otti nimensä Tupac Amarulta, viimeiseltä Inkojen kuningassuvun jäseneltä, jonka espanjalaiset mestasivat Perussa vuonna 1571.

Järjestöön kuuluu 1500 aktiivista jäsentä 2,8 miljoonan asukkaan Uruguayssa. Heidän näkyvimpiä töitään ovat olleet hallituksen virkailijoiden, diplomaattien ja ulkomaisten neuvonantajien sieppaukset sekä pankkien ja asevarastojen ryöstöt.

Joistakin sieppaamistaan panttivangeista sissit ovat vaatineet lunnaita ja joistakin poliittisten vankien vapauttamista.

Kesäkuussa 30 naississiä pakeni vankilasta kaivamaansa tunnelia myöten. Viime maanantaina pakeni maan suurimmasta vankilasta Punta Carretasista 106 tupamaroa, heidän joukossaan Raul Sendic.

Vaikka useita panttivankeja on vapautettu vahingoittumattomina, useita on surmatta. Viime vuonna siepattiin amerikkalainen maatalousasiantuntija Dan Mitrione, ja hänet löydettiin kuolleena 10 päivää myöhemmin.

Sissit vapauttivat Brasilian konsulin Aloysio Dias Gomiden saatuaan lupauksen, että perustuslailliset oikeudet palautetaan Uruguayhin. Dias Gomide siepattiin samaan aikaan kun Mitrione ja hän oli vankina 206 päivää. Hän oli saanut vankeudessa sydänkohtauksen.

Tupamarojen esimerkkiä on noudatettu laajalti latinalaisessa Amerikassa, etenkin sen jälkeen kun Bolivian armeijan joukot surmasivat kuubalaisen sissijohtajan Ernesto Che Guevaran lokakuussa 1967.

Johtaja ylennyksen saaneelle nuorelle miehelle:

— Toivotan menestystä uudessa tehtävässänne! Siinä teillä on entistä enemmän vastuuta, entistä enemmän työtä, entistä enemmän huolia ja jonkin verran korkeampi palkka.

A. Wm. Haapalaisen muistolle

Antti William Haapalainen kuoli Montrealin yleisessä sairaalassa syyskuun 16 pnä 1971. Hän oli 72 vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Fanny (os Lepistö) tyttärensä Elna (mrs. D. Hardie), poikansa Edward William ja ottopoikansa Urho Salo sekä veljiä ja siskoja Suomessa ja Yhdysvalloissa.

William Haapalainen oli syntynyt elokuun 15 pnä 1899 Kajaanissa, Suomessa. Kun hänen perheensä lukeutui varattomaan talonpoikaistoon, hän ei saanut omaksi mielipahakseen mitään virallista koulukasvatusta. Vaikka hän selviytyi alkuperäisestä jälkeenjääneisyydestä oman intellektuaalisen lahjakkuutensa ja itseopiskelun avulla, Haapalainen ei kaikessa vaatimattomuudessaan salavuttanut suurta menestystä. Niin hän piti itseään vain "puiden hakkaajana ja veden kantajana".

Pinnallisesti katsoen tämä pintakuva näytti melko oikealta. Mainittakoon, että herkkänä lapsuusikäuteenaan hän oli 9 vuotiaana työssä tukin uitossa. Niin tämä suunta jatkui, kunnes hänen oli pakko jäädä eläkkeelle T. Eaton yhtiön palveluksesta Montrealissa noin neljätoista vuotta sitten, vaikean sydänkohtauksen johdosta. Mutta hänen vaikutuksensa niihin, jotka tunsivat hänet, ylittivät kuitenkin tämän käytännöllisyyskuvauksen.

William tuli siirtolaisena Suomesta Canadaan vähän ennen suurta pulaa vuonna 1929. Täällä Montrealissa hän kohtasi Viipurista kotoisin olleen Anna-Liisa Mustosen ja avioitui hänen kanssaan. Heidän avioliitostaan syntyi kaksi lasta — Elna, joka oli aiemmin koulunopettajana ja on nyt avioliitossa menestyksellisen liikemiehen kanssa Montrealissa, ja Edward, joka on historioitsijana spesialisoitunut Suomen historiaan.

Tosiasiassa mr. Haapalainen piti elämänsä suurtehtävänä juurruttaa lapsiinsa rakkauden opiskeluun ja rehellisyyteen. Hän ei pyytänyt heiltä mitään muuta palkkiota kuin sen, että he seuraisivat hänen jälkiään, voidakseen tuntea vanhemman ylpeyttä siitä.

Hänen vaimonsa kuolemaa v. 1952 edeltäneet kaksi vuotta olivat hänelle suuren surun ja taakan vuosia. Syöpätaudin raatelu ei ole suinkaan miellyttävää! Rakkaus ja onni palasi hänelle mentyään taas naimisiin Fannyn kanssa. Heidän yhdessäolovuotensa olivat hyvin leppoisia ja ilon täyttämiä, mitä häiritsi vain aika-ajottaiset sairaudet. Hänen sairautensa viimeinen vaihe alkoi mr. Haapalaisen valmistuessa viettämään 72:tta syntymäpäiväänsä. Montrealin yleisessä sairaalassa hän toipui oman rohkeutensa ja tieteen voimalla. Mutta lopulta kummatkaan eivät auttaneet, vaan hän heikkeni taudin uusien mutkistumisen johdosta. Lopulta hän kuoli sydänkohtaukseen.

Mr. William Haapalainen kirjoitteli silloin tällöin Vapauteen ja Liekkiin ja siksi on paikallaan muistella häntä. Koska hänellä oli luontaisia runoilijalahjoja, Haapalainen nautti kirjoittelustaan. Erikoisesti hän piti siitä, että koulua käymätön maaseutupoika, kuten hän, voi miellyttää ystäviään kirjallisella toiminnalla. Seuraten hänen aloittamiaan perinteitä, minä toivon että tämä kirjoitus miellyttää niitä, jotka tunsivat Haapalaisen.

E. Haapalainen.

Toronton osaston kuukausikokous

Toronto. — Osaston kuukausikokoukset pidetään taas syksyn aikana joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina, siis lokakuun kokous on maanantai-iltana, lokakuun 4 pnä.

Toimen naisten kokous on haalilla torstaina, syysk. 30 pnä, klo 7.30. Vanhojen tavaroiden myynti pidetään kiitospäivän jälkeen.

Ikinuorten kerho kokoontuu joka torstai-iltapäivällä. Tervetuloa!

Finlandia kuoron harjoitukset aloitetaan keskiviikkona, lokak. 13 pnä. Ensimmäinen kuoron konsertti on Suomen itsenäisyyspäivän kunniaksi joulukuun 5 p.

Neuvostoliitolta apua Kuuballe

Havanna. — Neuvostoliitto ja Kuuba ovat sopineet laajasta yhteistyöohjelmasta Kuuban sokeriteollisuuden koneistamiseksi, ilmoittaa Kuuban kommunistipuolueen äänenkannattaja Granma.

Neuvostoliiton Kuuballe myöntämää kehitysapua koskevan, torstaina allekirjoitetun sopimuksen mukaan Neuvostoliitto auttaa Kuubaa uusien leikkuupuimurien rakentamisessa ja toimittaa Kuuballe 1,600 traktorin perävaunua sokeriruokon kuljettamista varten. Neuvostoliitto toimittaa myös moottoreita ja varaosia ja lähettää Kuubaan teknikkoja.

Surulla ilmoitamme, että rakas puolisoni, isämme ja isoisämme

Mauno Valter Hopiavuori

kuoli kotonaan, Kenogami Lakella, Ontario, sydäntaudin murtamana, elok. 17 pnä 1971. Mauno oli syntynyt helmik. 9 pnä 1903, Ilmajoella, Suomessa, ollen kuollessaan 68 vuoden, 6 kk., 8 päivän ikäinen. Lähinnä suremaan jäivät puolisonsa Martha ja poikansa Pentti perheineen. Hautaus toimitettiin elok. 20 pnä, 1971 Kirkland Laken hautausmaahan.

Mitä kärsit — kukaan ei tiennyt,
vaiti huolesi kannoit ain.
Ehkä tuska mieltäsi painoi,
nyt jo rauhan viimein sait.

MARTHA

Miksi pappa kulta lähdit luotamme pois,
emme sinua vielä antaneet ois.

PENTTI HOPIAVUORI JA PERHE

Hiljaa, varovasti heittäkää multaa
Maunon arkulle, siellä on kultaa.

KAUKO JUSSILA JA PERHE

Sydämelliset kiitokset kaikille teille jotka olitte apunamme suuren surumme hetkellä. Erikoinen kiitos kantajille. Kiitos kauniista kukkalaitteista ja kaikille niille jotka lahjoittivat Sydäntautirahastoon.

Teitä kaikkia kiittäen,

MARTHA HOPIAVUORI

Box 102 Onaping, Ontario

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kokous on Finnish haalilla maanantaina, syykuun 27 pnä kello 7 illalla. Tärkeitä asioita. Kaikki mukaan.

Syksyn ensimmäinen bingo Finnish haalilla torstaina, syyskuun 23 pnä, alkaen kello 7.30 illalla. Pelurit ja lahjavoitot tervetulleita.

Esiraivaajien juhlatilaisuus Wanupin haalilla sunnuntaina syysk. 26 p.

Filmiesitys Finnish haalilla sunnuntaina, lokakuun 3 päivänä, alkaen kello 2 ip.

Harvestibingo on Finnish haalilla lokakuun 7 pnä, alkaen kello 7.30 ill.

Muotia Canadasta ja Suomestakin

Sudburyn Kalevan Naiset aloittavat syystoimintansa loistotempauksella. Heidän vuotuinen muotinäytelynsä on Caruso klubilla lokakuun 6 päivänä, alkaen kello 7.30 illalla. Näytöksestä tulee monipuolinen. Saamme vaatteita Suomesta ja myös paikallisista liikkeistä, aina iltapuvuista naisten hienon hempeisiin alusvaatteisiin asti — uimapuvut ja urheiluasut mukaanluettuina. Kaiken lisäksi nähdään meidän pulskia poikiamme esittelemässä miesten urheiluasuja. Vielä joku onnellinen voittaa arvokkaan ovipalkinnon. Lippuja tähän tilaisuuteen on saatavana kaikilta Kalevan Naisilta sekä Kangas Mens Wear ja Ritari Travel Servicesta. Edellisistä tilaisuuksista on liput myyty loppuun ennakolta. Varatkaa siis lippunne ajoissa.

Tulot tästä tilaisuudesta menevät stipendirahastoon. Kuten Sudburyn suomalaiset tietävät, jaamme kalevaisten puolesta vuotuisen stipendin suomalaista syntyperää olevalle, opintojaan jatkavalle oppilaalle.

Tervetuloa. —Ber.

Kirjanpitoa, virallisten kaavakkeiden ja kirjeiden ym. engl. kielelle kääntämistä. Myös vakuutusasioita.
AUVO PELTOLA
Puh. 674-6127
31 Ester Rd., Site 18, S. S. 1, Sudbury

RENE'S GAS BAR
Nyt auki kello 8 ap. — 11 ip.
Gasoliinia alennuksella
LONG LAKE ROAD
ESTER ROAD KULMASSA

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

Scandinavian Foods
BOB HOLMBERG
Puh. 673-8665
138 Spruce St. Sudbury
Suomalaisia ja eurooppalaisia herkkuja, lahjaesineitä Suomesta ja lasten, naisten ja miesten puukenkiä sekä erikoiskeinutuoleja pakkauksissa tai koottuna. Käsitöitä varten lamppupakkauksia ja seinäkoristeita
Ystävällinen ja avulias palvelu

SUDBURYN UUTISIA

PALKKAKIISTA PAKKOSOVITTELUUN

Ontarion prokuraattori on nimittänyt Toronton yliopistossa lakitiedettä opettavan professori K. M. Lysykin puheenjohtajaksi lokakuun 23 päivänä alkavalle sovittelulautakunnalle, joka tulee käsittelemään Sudburyn palokuntalaisten ja kaupungin välistä palkkakiistaa.

Palokuntalaiset ovat työskennelleet ilman sopimusta viime tammikuun 1 päivästä lähtien. Kaupungin ja palokuntalaisten palkkaneuvottelut katkesivat jo vuoden alussa.

Palokuntalaisten sanotaan vaativat 19.8 prosentin palkankorotusta yhden vuoden sopimusajalla. Tämän korotuksen pitäisi nostaa palokuntalaisten palkat poliisien palkkojen tasolle.

AMPUIVAT SIAN, "HYMY HYYTYI"

Eräs mies, joka sanoi varastaneensa sekä teurastaneensa sian "pilanpäiten", lakkasi hymyilemästä kun hänet tuomittiin $50 sakkorangaistukseen ja määrättiin maksamaan $80 korvausta sian omistajalla.

Bessie-kadulla asuvan Paul Kalliomäen sanottiin "ryyppiskelleen" lauantai-iltana ystävänsä Nestor Puskan farmilla, joka sijaitsee vanhan Burwash-tien varrella. Kalliomäki tunnusti syyllisyytensä ja sanoi tuomari Gerry Michelille, että hän pyysi ostaa Puskalta sian, mutta Puska oli kieltäytynyt.

"Sen jälkeen minä ja eräs toinen kaverini menimme navettarakennukseen sekä ammuimme sian ja panimme sen autoni tavarasäiliöön", selitti Kalliomäki. "Me olimme humalassa ja teimme sen jonkinlaisena pilana".

PUOLUEPOLITIIKKA KUTSUTTU YLIOPISTOLLE

Laurentian yliopiston oppilasyhdistyksen presidentti David Van Leeuwen sanoi tällä viikolla, että konservatiivipääministeri W. Davisille, liberaalien johtaja R. Nixonille ja NDP:n johtaja Stephen Lewisille on lähetetty kutsu saapua vierailulle yliopistolle ennen lokakuun 21 päivänä pidettäviä Ontarion maakuntavaaleja.

Hän tiedoitti lisäksi, että parhaillaan tehdään järjestelyjä paikallisten ehdokkaiden saamiseksi puhumaan yliopiston oppilaille.

Samalla Van Leeuwen sanoi saaneensa vakuutuksen siitä, että oppilaiden nimet tullaan rekisteröimään äänestyslistoihin yliopiston alueella.

Hän sanoi odottavansa, että suurin osa oppilaista tulee äänestämään yliopiston alueella sekä selitti yliopiston sanomalehden "Lambdan" selvittävän kokohohtia, niistä vaikeuksista, mitkä koskevat yliopistojen oppilaiden äänestystä nykyisen konservatiivisen lainlaadinnan puitteissa.

KAUPUNKI AIKOO SYYTTÄÄ INCOA

Sudburyn kaupunginvaltuusto päätti tiistai-iltana pidetyssä kokouksessa nostaa syytteen jättiläismäistä kaivosyhtiötä, International Nickel Co. Ltd., vastaan sen vuoksi kun yhtiö rakennutti suuren Clarabellessä, kaupungin luoteisosassa sijaitsevan malmin jalostuslaitoksen ilman rakennuslupaa.

Kaupungin virkailijain tutkimuksien sanotaan osoittavan, ettei ole olemassa mitään syytä, jonka vuoksi Inco olisi saanut rakennuttaa kyseisen jalostuslaitoksen kaupungin rajojen sisäpuolelle rakennuslupaa hankkimatta.

Valtuusto päätti myös vedota kyseisen Clarabellen laitoksen verotusarviosta, joka on tällä hetkellä $686,870. Vähimmässä määrässä verotusarvion pitäisi olla noin $4,000,000 tai siitä ylöspäin, arvioitiin valtuuston kokouksessa.

LIIKENNELAITOKSEN SUUNNITTELU ON HYVÄLLÄ ALULLA

Kaupunginvaltuuston tällä viikolla pitämässä kokouksessa hyväksyttiin yksityiskohtainen ohjelma siitä kuinka kaupungin omistuksessa oleva yleinen liikennelaitos (linja-autopalvelu) alkaa toimimaan tammikuun 1 päivästä lähtien.

Valtuuston kokouksessa annettiin kontrollilautakunnan tehtäväksi tarkistaa liikennelaitoksen käynnistämiskustannukset ja ryhtyä etsimään liikenenlaitokselle johtajaa.

Liikennelaitoksen käynnistämis; kustannukset tulevat käsittämään mm. insinöörin palkkaamisen uuden liikennelaitosrakennuksen suunnittelua varten ja muun henkilökunnan palkat, mukaanluettuna ajurien koulutusohjelman. Käynnistämiskulut tulevat olemaan kokonaisuudessaan noin $30,000, josta summasta maakuntahallitus maksaa puolet.

ÄÄNESTÄJIEN REKISTERÖIMINEN

Ontariossa alkoi keskiviikkona äänestäjien rekisteröiminen lokakuun 21 päivänä pidettäviä maakuntavaaleja varten. Rekisteröinti kestää tämän viikon loppuun.

Rekisteröintihenkilöt tulevat jokaisen kodin ovelle ja jos kukaan ei ole päivällä kotona, niin he palavaat illalla. Jos rekisterivirkailija ei tällöinkään tapaa ketään kotoa, niin hän jättää nootin, jossa on rekisterivirkailijan puhelinnumero, jotta rekisteröimättä jäänyt henkilö voi pyytää virkailijaa rekisteröintiä varten sopivana ajankohtana.

Samalla on myös asiallista tarkistaa rekisteröinnin päätyttyä julkaistavat äänestäjien listat ja ottaa selvää onko TEIDÄN nimenne siinä.

BUD GERMA KEHOITTI YHTIÖITÄ SOPIMAAN

Sudburyn vaalipiirin NDP-ehdokas Bud Germa tiedoitti tänä aamuna "vaalikampanjapäämajastaan", että hän on kehoittanut Sudbury Motors ja Campbell Chevrolet autokauppiaita ryhtymään asiallisiin neuvotteluihin elokuun 4 päivästä lähtien lakossa olleiden automekaanikkojen kanssa.

Mekaanikot lakoutuivat palkka- ja työehtosopimusneuvottelujen juututtua umpikujaan. Edellinen työehtosopimus meni umpeen toukokuun 21 päivänä.

Mr Germa sanoi mm., että molempien osapuolien eduksi olisi mahdollisimman nopea palkkakiistan ratkaiseminen. Samalla hän huomioi, että useilla asiakkailla, jotka ovat ostaneet autonsa näistä liikkeistä, on vaikeuksia huollon saannin suhteen ja varsinkin tapauksissa kun takaus on vielä voimassa.

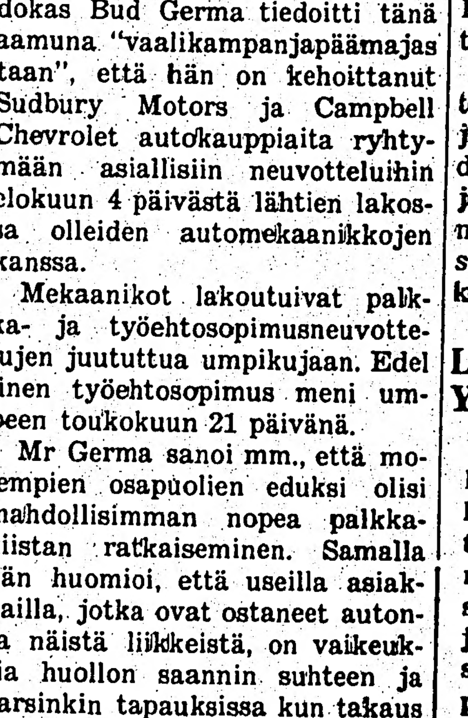

Canadan kruununjuristi on joutunut viime aikoina kovan painostuksen kohteeksi. Häntä sanotaan uuden "turvallisuuskysymysten neuvonantokomitean päämieheksi". Kun uutiset tästä Jean-Pierre Goyerin perustamasta "ylivakoiluelimestä" pääsivät vuotamaan yleisön tietoon, niin varsinkin sanomalehdet ovat hyökänneet sitä vastaan. Tätä liberaalihallituksen uutta "lasta" on verrattu mm. USA:n CIA:hin ja FBI:hin. Eräs kriitikko on sanonut sitä "poliisivaltioelimeksi".

Lewis Cleaners
"Puhdistaja joka huolehtii"
Juhlapukuja — Verhoja
kudottuja vaatteita
674-2111 815 Lorne St. S. Sudbury, Ont.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
ÖLJYPOLTTIMOITA
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

ELLEN LEHTELÄ

Egan Real Estate
and
INSURANCE AGENCY LTD.
209 Elm St. W. Sudbury, Ont.
ilmoittaa, että
ELLEN LEHTELÄ
on jälleen liikkeemme palveluksessa ja on valmis auttamaan teitä kiinteistön myynnissä tai ostossa
PUHELIMET: liike 673-4111
kotiin 673-3484
(16-23-L-7)

Beaver Laken seurapelitilaisuus lykätty viikolla

Johtuen siitä kun Wanupin haalilla on esiraivaajien tilaisuus tänä sunnuntaina, Beaver Laken haalilla samanaikaisesti pidettäväksi ilmoitettu seurapelitilaisuus on lykätty viikolla tuonnemmaksi, eli lokakuun 3 päivään. Olkaa hyvä ja ottakaa tämä muutos huomioon.

Lahjavoittoja otetaan kiitollisuudella vastaan. Hyvä kahvitarjoilu. Tilaisuus alkaa kello 1 päivällä. Tervetuloa.

NL:ssa tuotettiin yli suunnitelmien

Moskova. — Neuvostoliiton teollisuustuotannon lisäys kohosi tämän vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana keskimäärin 8,2 prosenttiin ja ylitti huomattavasti tälle vuodelle laaditun suunnitelman. Myös monilta muilta osin teollisuuden valtionsuunnitelma on ylitetty, ilmoitettiin Moskovassa viime viikolla.

Huomattavin tuotannon lisäys viime vuoteen verrattuna on tapahtunut kemian teollisuudessa, kojeenrakennuksessa ja automaattilaitteiden tuotannossa (lisäys peräti 22%) Autotuotanto on viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna lisääntynyt 17%. Niin ikään öljyn, maakasun ja hiilen tuotannossa on suunnitelma ylitetty, mitä pidetään varsin tärkeänä seikkana näin talven alla. Nyt julkaistusta tilastosta kävi edelleen ilmi, että kulutustavarateollisuus kehittyy vireästi.

Työn tuottavuuden lisäykseksi ilmoitettiin tammi—elokuussa 6,7%.

Boliviassa suljettiin koulut

La Paz. — Bolivian uusi oikeistolainen hallitus on sulkenut maan kaikki koulut ainakin neljäksi kuukaudeksi virallisella asetuksella, jossa sanottiin, että ne toimivat uutta hallitusta vastustavien anarkistien harjoittaman poliittisen ja kumouksellisen kiihotustoiminnan pesäkkeinä.

Ylioppilaat kuuluivat eversti Hugo Banzerin johtaman, armeijan tukeman hallituksen elokuun 22. syrjäyttämän kansallismielisen presidentin Juan Jose Torresin kannattajiin.

Uusi hallitus määräsi aiemmin tässä kuussa maan kaikki yliopistot suljettaviksi puolen vuoden ajaksi.

NL:n suhteet Jugoslaviaan vakiintuneet

Moskova. — Neuvostoliiton puoluejohtajan Leonid Brezhnevin Jugoslavian matkan aikana keskustellaan maiden välisten suhteiden kehittämisestä ja vaihdetaan mielipiteitä maailmanpolitiikan ajankohtaisista kysymyksistä. Leonid Brezhnev lähti Belgradiin keskiviikkona epäviralliselle vierailulle presidentti Josip Broz Titon kutsumana. Vierailu kestää 3—4 päivää.

Neuvostoliiton ja Jugoslavian suhteet ovat viime aikoina vakiintuneet ja kehittyvät menestyksellisesti, todettiin perjantaina Neuvostoliiton johtavan lehden Pravdan julkaisemassa jugoslavialaisessa lausunnossa. Lehti käsitteli Brezhnevin matkaa näkyvästi etusivullaan.

Lama ei hellitä Yhdysvalloissa

Washington. — Yhdysvaltain talouselämän sairaus, joka sai hallituksen ryhtymään jyrkkiä protesteja kotimaassa ja koko maailmassa aiheuttaneisiin äärimmäisiin hätätoimenpiteisiin, kärjistyy jatkuvasti. Elokuun aikana teollisuustuotannon määrä laski 0,8 prosenttia heinäkuuhun verrattuna. Suurin supistus tapahtui terästeollisuudessa.

Televisioiden ja sähkölaitteiden valmistusluvut ovat pienentyneet, autoteollisuus polkee paikallaan. Tilastollisessa yhteenvedossa todetaan, että tukku- ja vähittäishinnat nousivat edelleen elokuussa ja että työttömiä oli 6.1 prosenttia Yhdysvaltain työkykyisestä väestöstä.

Rhodesian ja Englannin neuvottelut

Salisbury. — Englannin ja Rhodesian edustajat aloittivat viikonlopulla Salisburyssa uudet salaiset neuvottelut, joiden jälkeen mahdollisesti nähdään, pystyvätkö maat selvittämään Rhodesian yksipuolisesta itsenäistymisestä johtuen pitkäaikaisen perustuslaillisen kiistan.

Neuvottelut alkoivat neljä tuntia sen jälkeen kun Englannin hallituksen lähettiläs lordi Goodman oli saapunut Salisburyyn. Neuvottelijat tapasivat pääministeri Ian Smithin virastossa varovaiseksi toiveikkuudeksi luonnehditun ilmapiirin vallitessa.

Rhodesian poliittisissa piireissä ollaan sitä mieltä, että nyt alkaneita neuvotteluja on pidettävä ehdottomasti viimeisenä yrityksenä selvittää kiista, joka sai alkunsa kuusi vuotta sitten Rhodesian julistautuessa yksipuolisesti itsenäiseksi.

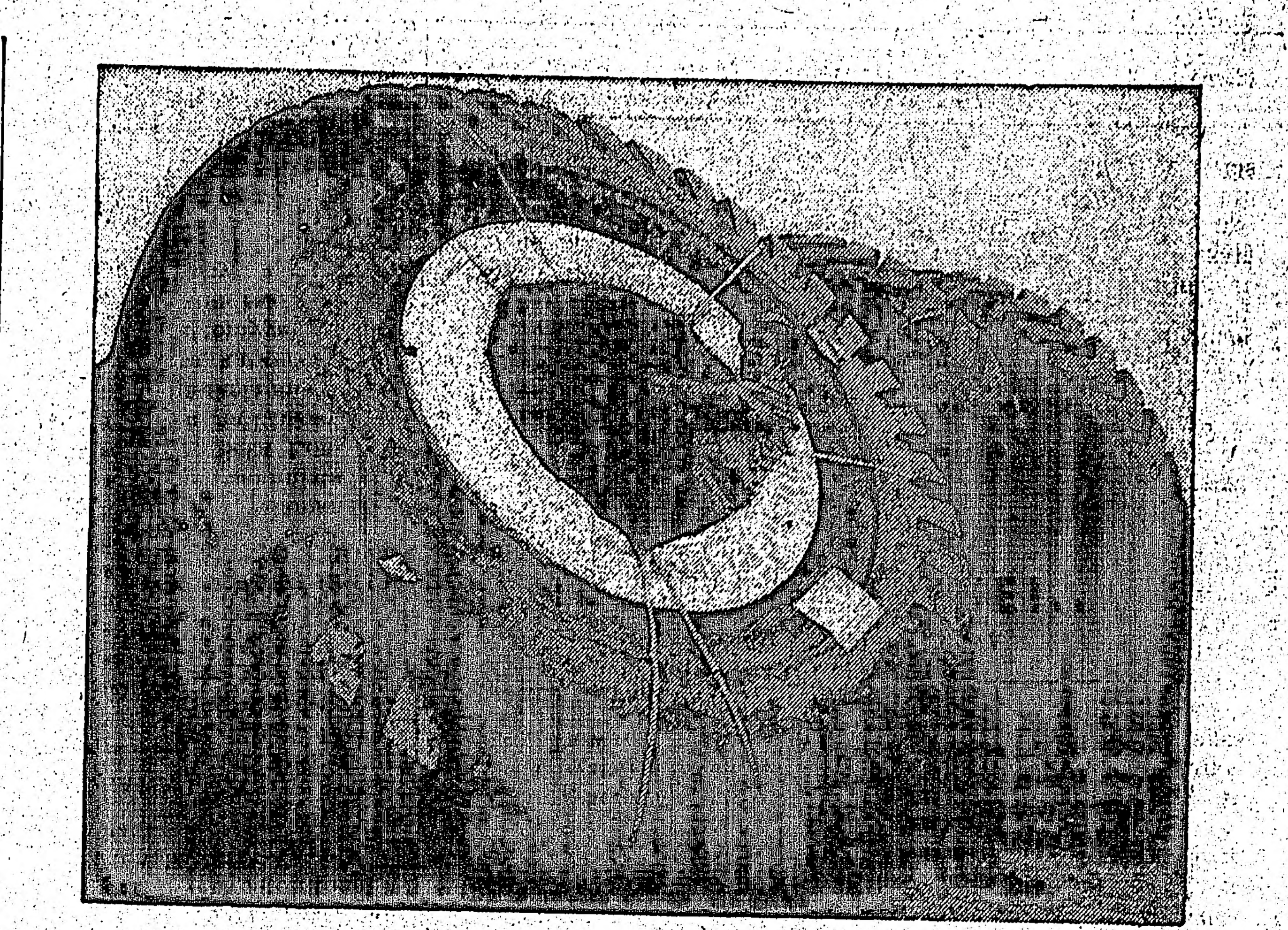

Jos nämä japanilaiset renkaat voitaisiin asentaa teidän autoonne, niin teidän ei tarvitsisi huolehtia renkaan vaihtamisesta koko elinikänänne, vai pitäisikö? Oletetaanpa, että yksi näistä renkaista räjähtäisi, niin olisi hyvin mahdollista, jotta voisitte sanoa hyvästit tälle maailmalle. Kaikki edellä sanottu on vain leikkiä, sillä nämä renkaat on lähetetty Canadaan maansiirtokoneita varten. Renkaan sisällä näkyvä työläinen näyttää lepäävän hetken painiessaan näiden jättiläisten siirtämiseksi.

ENGLANNIN TYÖVÄESTÖ TAISTELEE HEATHIN KURISTUSOTETTA VASTAAN

Englannin konservatiivinen hallitus jatkaa työväenluokan vainoamista heltymättömällä innolla. Hallituksen taantumuksellinen politiikka saastuttaa koko maata yleisesti ja sen erikoisnäytteinä ovat Pohjois-Irlannin paheneva kriisi ja Skotlannin laivatelakat. Mutta maan työväenluokka ei hevillä anna taantumukselle periksi. Tyytymättömyys on korkealla, sillä Heathin 14 hallituskuukautta ovat tuottaneet 904,000 työtöntä ja 11% hinnankorotuksen elintarvikkeisiin.

TYÖLÄISET VALTAAN TELAKALLA

Konkreettisen näytteen tyytymättömyyden aitoudesta hallitus on saanut nähtäväkseen Skotlannin kuuluilla laivatelakoilla jotka ovat maan tärkeimpien laivanrakentajien joukossa ja tuottaneet mm. kuuluisan Queen Elisabeth-laivan. Runsaat kaksi kuukautta sitten Glasgow'n lähellä sijaitsevien neljän Upper Clyden telakan työläiset ottivat vallan käsiinsä työmaallaan ja siitä lähtien konkurssiin tuomitut telakat ovat toimineet työläisten kontrolloimina. Vaikkakin telakat ovat yksityisyrityksiä, hallitus on avustanut niitä runsaskätisesti. Kaksi kuukautta sitten Heathin hallitus antoi määräyksen, että rahallinen apu lopetetaan ellei kolmea neljästä telakasta suljeta. Työläiset vastasivat hallituksen haasteeseen valtaamalla telakat ja jatkamalla töitä täydellä miesvoimalla. Telakoiden sulkeminen aiheuttaisi nykyisen 8,290 miehen työvoiman supistamista 2,500 mieheen ja lisäksi se aiheuttaisi erinäisiä tuhansia työttömiä alihankintaportaassa.

Kun työläisten valtaannousu tuli yleiseen tietoisuuteen, Skotlantiin alkoi suorastaan virrata solidaarisuuden osoituksia, sanallisia yhtä hyvin kuin rahallisiakin. Ammattiyhdistysliike, useat poliittiset järjestöt, yksittäiset työläiset kautta maan ja jopa koululapsetkin yhdistyivät tukemaan Upper Clyden telakkatyöläisiä heidän taistelussaan. Eräs mies vastasi mielenosoituksessa haastattelijalle, kun tämä kysyi miksi hän vaivautui huutamaan iskulauseita Skotlannin telakkatyöläisten puolesta: "Heidän taistelunsa on minunkin taisteluni. Oikeus tehdä työtä on toki ihmisen perusoikeus". Tätä oikeutta Heathin konservatiivinen hallitus ei näytä tuntevan. Työläisten johto sujuu edelleen hyvin ja solidaarisuuden osoituksia on jo saapunut maan rajojen ulkopuoleltakin. Erityisen tervetullut lahja oli Neuvostoliiton telakkatyöläisten lähettämä runsas rahasumma.

POHJOIS-IRLANNIN KRIISI

Toinen perusoikeus, jonka Englannin hallitus jatkuvasti kieltää, on Pohjois-Irlannin katolisen vähemmistön tasavertaisuus protestanttisen väestön rinnalla. Kireä tilanne provinssissa on seuraus vuosien riistosta, jonka kohteena katolinen vähemmistö on ollut kaikilla mahdollisilla elämän aloilla aina asunnon saannista työnsaantiin saakka. Sekä Lontoon että Stormontin hallitukset ovat luvanneet parannuksia mutta pettäneet lupauksensa katkerasti joka kerta. Tyytymättömyys katolisen väestön keskuudessa on luonnollisesti kärjistynyt äärimmilleen.

Englannin kapitalistinen lehdistö ei ole säästellyt sanojaan yrittäessään selittää nykyisen kriisin puhtaasti uskonnolliseksi kiistaksi. Tottakai uskonto on osana asiasta, mutta se on pikemminkin vain välikappale ja itse syyt piilevät muualla. Katolinen vähemmistö on aina ollut oiva ase kapitalistien käsissä, kun he ovat harjoittaneet hajota-ja-hallitse politiikkaansa. Protestanttista väestöä on aina sopivin väliajoin pelotettu provinssin mahdollisella liittämisellä katoliseen Irlannin Tasavaltaan. Tällä pelottelulla on saavutettu mitä on haluttukin; protestanttiset ääriainekset ovat kiihkolojaaleja Englannin hallitukselle (samalla turvaten englantilaiset pääomasijoitukset provinssissa). Tällä hajota-ja-hallitse politiikalla on saatu johdettua Pohjois-Irlannin työväenluokka niin harhaan, että se uskoo kriisillä olevan vain katolinen ja protestanttinen puoli.

Määräämällä voimaan internoinnin Pohjois-Irlannissa Heathin hallitus on kärjistänyt tilanteen räjähdyspisteeseen. Internoinnin tarkoitusta kuvannee hyvin tilastojen kertoma tosiasia, että sen aikana ei ole pidätetty ilman oikeudenkäyntiä ainoastaan protestanttia kun taas katolisia lojuu vankiloissa kymmenittäin. Englannin hallitus on taas kerran osoittanut mitä tasa-arvoisuus merkitsee sen sanavarastossa.

Eikä tässä kaikki. Hallitus tekee parhaansa raahatakseen maan EEC:hen. Todellista kuvaa liittymisen kustannuksista ja seurauksista ei ole koskaan julkaistu. Maan vasemmisto ei turhaan taistele monella rintamalla. Ja taistelun päämääränä on heittää työväestöstä täysin vieraantunut Heathin hallitus yli laidan ja äänestää tilalle todella aito työväenhallitus.

USA:n sotilaallinen apu ulkopolitiikan työkalu

Yhdysvallat lisää joka vuosi ulkomaille myöntämänsä sotilaallisen avun määrää pitäen sitä tärkeänä ulkopolitiikan välineenä. Tästä on todisteena mitä ankarimman sensuurin läpäissyt pikakirjoituspöytäkirja, joka on laadittu tämän vuoden määrärahavaliokunnan suljetuista sotilaallista apua keskevista kuulusteluista.

Valiokunnan istunnoissa puhuivat puolustusministeri Melvin Laird, esikuntapäälliköiden komitean puheenjohtaja Thomas Moorer ja muut hallituksen edustajat.

Sotilaallinen apu ja sotilaallisen kaluston myynti ulkovaltioille ovat kansallisen turvallisuutemme kaksi elintärkeää instrumenttia, totesi puolustusministeri Laird.

Kaiken kaikkiaan Yhdysvaltain hallitus on pyytänyt kongressilta kuluvan varainhoitovuoden aikana "ulkomaisen turvallisuusavun ohjelmaan" 5,2 miljardia dollaria. Tämän avun maantieteellinen jakautuminen kertoo, että pääasiakkaita ovat Yhdysvaltain liittolaiset Kaakkois-Aasiassa, lähi-idässä ja siihen liittyvillä Välimeren alueilla, eli siis siellä, missä yhdysvaltalainen militarismi pyrkii jatkuvasti pitämään yllä jännityspesäkkeitä.

Laird ilmoitti, että Yhdysvaltain hallitus aikoo jatkaa sotilaallisen avun antamista Saigonin nukkehallitukselle. Hän vieläpä korosti, että ns. Yhdysvaltain sotilaallisen osuuden "supistamisen" vuoksi tällaisen avun tarve kasvaa.

Varsinaisia yhdysvaltalaisten aseiden saajia ovat Etelä-Korea, Kambodzha, Taiwan, Kreikka, Turkki, Jordania ja Indonesia. Näiden maiden osuus kaikesta sotilaallisesta avusta on 89 prosenttia.

Erityisellä sijalla tässä luettelossa on Israel, joka Lairdin määritelmän mukaan on "parhain esimerkki" Yhdysvaltain sotilaallisen "avun" päämäärien konkreettisesta toteuttamisesta. Laird totesi, että viime varainhoitovuonna Yhdysvallat myönsi Israelille 500 miljoonan dollarin arvosta lainoja aseistuksen hankkimiseen. Vuodeksi 1972 hallitus pyytää jälleen varoja samoihin päämääriin. Laird totesi myös, että Pentagon koordinoi sotilaalliset toimitukset Israeliin yksityiskohtia myöten yhdessä ulkoministeriön kanssa.

Yhdysvaltain hallituksen muitten edustajien puheiden mukaan Washingtonin strategit käyttävät sotilaallista "apua" yhä enemmän hyväkseen poliittisessa tunkeutumisessa Afrikkaan ja latinalaiseen Amerikkaan sekä yllyttääkseen sellaisten länsieurooppalaisten liittolaisten kuin Kreikan ja Espanjan sotilaallista koneistoa.

Malta ei myy verovapaata öljyä NATO:lle

Valetta. — Malta on kieltäytynyt myymästä verovapaata öljyä saarivaltiossa oleville vieraille joukoille sen jälkeen kun Englannin kanssa käydyt tukikohtien rahoittamista koskevat neuvottelut olivat hallituksen ilmoituksen mukaan ajautuneet umpikujaan.

Päätöksestä ilmoitettiin tiistai-iltana. Vaikeaan tilanteeseen joutuvat nyt erityisesti englantilaiset tiedustelukoneet.

HAUSKA SUOMALAINEN ELOKUVA
"HEI RELLUMAREI"
PÄÄOSASSA ESA PAKARINEN
Esitetään:
Beaver Lake Hall, lokak. 2 pnä. klo 8 ip.
Sudbury — Sampo Hall, lokak. 3 pnä. klo 2 ja 6 ip.
Sudbury — Suomiranta, lokak. 4 pnä. klo 8 ip.
Kirkland Lake — Ukrainian Hall, 54 McCamus Ave. lokak. 5 — 8 ip.
Timmins — Harmony Hall, lokak. 6 pnä. klo 8 ip.
Hearst — Queens Motel, lokak 7 pnä. klo 8 ip.
Geraldton — Legion Hall, lokak. 8 pnä. klo 8 ip.
Nipigon — Canadian Legion Hall, lokak. 9 pnä klo 8 ip.
Thunder Bay — Finlandia Club, lokak. 11 pnä klo 2 ja 6 ip.
Island Lake koulu — lokak. 12 pnä. klo. 7.15 ip.
Sault Ste. Marie — Chateua Pines Hall, lokak. 13 pnä klo 8 ip.
St. Catharines — Polish Hall, lokak. 15 pnä. klo 8 ip.
Toronto — F.S.C. Hall, lokak. 17 pnä. klo 6.30 ja 9 ip.
Lippuja ennakolta suomalaisista liikkeistä $1.50 — ovelta $2.00.
(23-30-S)